VEĽKOÚĽANSKÝ OBZOR

Noviny obyvateľov Veľkých Úľan

NAGYFÖDÉMESI LÁTHATÁR

Nagyfödémes lakosainak lapja

4. číslo 27. ročník – December – 2023

4. szám 27. évfolyam – 2023 – December

OTVORME SVOJE SRDCIA

Ani sme sa nenazdali a opäť medzi nás prichádzajú tie najúžasnejšie sviatky roka - čarovné chvíle Vianoc. Slávnostná nálada, spev kolied, dodržiavanie zvykov, vysvietené a ozdobené stromčeky, darčeky, bohato prestretý stôl, plný sviatočných a tradičných jedál, to všetko patrí k atmosfére láskyplného domova.

Každý z nás sa teší na príchod najkrajších sviatkov roka. V tomto čase sú naše srdcia viac otvorené ako inokedy, všetko nás dojíma a zároveň núti viac precítiť okolité dianie. Vianoce sa označujú za najľudskejšie a najláskavejšie obdobie v roku.

Vôňa ihličia, plamienok sviečky, to je čas sviatočný, keď sme si všetci blízki, keď vládne pokoj a mier. Nezabudnime sa na chvíľu zastaviť, zaspomínať na svojich blízkych, ktorí sú už ďaleko, ale stále žijú v našich srdciach a spomienkach. A nezabúdajme ani na tých, ktorí aj tieto sviatočné dni trávia osamote. Majme k nim aspoň pár milých slov.

Zažívame časy, kedy sú mnohí ľudia zneistení, strácajú sociálne istoty. Akoby sa vytrácali pocity istoty, stability, bezpečia a pokojného spolunažívania. Neviem, čo nás v tejto ťažkej dobe ešte čaká. Chcem Vás ale povzbudiť, vážení spoluobčania. Snažme sa byť lepšími, jeden k druhému tolerantnejšími, lebo len tak môže byť nový rok 2024 lepší. Ukážme silu tolerancie, vzájomného pochopenia, úcty a slušnosti medzi sebou v každodennom živote.

Prijmite prosím do nového roka moje najúprimnejšie želania lásky, porozumenia a priateľstva, ktoré nás robia ľuďmi a dokážu človeka previesť aj cez najťažšie chvíle.

V prichádzajúcom roku 2024 Vám želám veľa lásky, trpezlivosti a šťastia. Prijmite, aj želanie pevného zdravia, Božieho požehnania, nech sa Vám splnia všetky Vaše túžby a priania.

TÁRJUK KI SZÍVÜNKET

Szinte észre sem vettük, és már el is jöttek az év legkülönlegesebb ünnepének - a karácsony varázslatos pillanatai. Ünnepi hangulat, karácsonyi dalok, a szokások felelevenítése, gyertyafény, feldíszített fa, ajándékok, bőségesen terített ünnepi asztal, mindez hozzátartozik az otthon és a szeretet érzéséhez.

Mindenki örömmel várja, hogy elérkezzen az év legszebb ünnepe. Ilyenkor kitárjuk szívünket, ami arra késztet bennünket, hogy jobban átérezzük a körülöttünk zajló eseményeket. A karácsonyt az év legemberibb és legkedvesebb időszakaként emlegetik.

A fenyő illata, a gyertya lángja, ez az az ünnepi időszak, amikor mindannyian közelebb kerülünk egymáshoz, amikor béke és nyugalom vesz körül bennünket. Ne felejtsünk el egy pillanatra megállni, megemlékezni szeretteinkről, akik már messze vannak, de szívünkben, emlékeinkben még élnek. És ne feledkezzünk meg azokról sem, akik ezt az ünnepet is egyedül töltik. Legyen hozzájuk legalább egy kedves szavunk.

Jelenleg olyan időket élünk, amikor sokan bizonytalanok, elveszítik szociális biztonságukat. Mintha eltűnt volna a biztonság, a stabilitás, a békés együttélés érzete. Nem tudom, mi vár ránk ebben a nehéz időszakban. De szeretném bátorítani önöket, kedves polgártársak. Próbáljunk meg toleránsabbak lenni egymással, mert csak így lehet jobb a 2024-es új év. Mindennapjainkban is mutassuk meg egymás között a tolerancia, a kölcsönös megértés, a tisztelet és a tisztesség erejét.

Kérem, fogadják az új esztendőben legszintébb kívánságaimat, szeretetet, megértést és barátságot. Ezek tesznek emberré bennünket, és átsegítenek majd a legnehezebb pillanatokon is. A kezdődő 2024-es évben sok szeretetet, türelmet, boldogságot, jó egészséget, Isten áldását, és azt kívánom mindenkinek, hogy teljesüljenek álmaik és vágyaik.

SPOLOČNE SME SPOMÍNALI

V dňoch 21. až 23. októbra 2023 sme v našej obci privítali milých hostí z obce Lánycsók zo župy Baranya v Maďarsku. Z Lánycsóku prišli nielen zástupcovia obce na čele so starostom Józsefom Hadrom, ale aj členovia Kultúrneho spolku na zachovanie hornozemských tradícií v Lánycsóku. Lánycsók je jednou z tých obcí, kam počas vysídlenia prišli obyvatelia z 11 obcí zo Slovenska. Medzi nimi viac ako 20 rodín so 110 ľuďmi z našej obce. Predchodcom spomínaného kultúrneho spolku bol Krúžok vysídlených z Hornej Zeme, ktorého zakladateľom bol Béla Nagy. Jeho rodičia boli tiež vysídlení z Veľkých Úľan. V súčasnosti je predsedníčkou združenia Gyöngyi Sinkó Erdősi, „vnučka pôvodom z Veľkých Úľan“, ktorá našu obec spoznala z rozprávania svojho starého otca, a už od útlej mladosti mala pocit, že niekde v diaľke má aj svoju druhú domovinu. S Hornou Zemou je v skutočnosti spätá dvojmo, pretože odtiaľ bola presídlená aj rodina jej manžela Szilárda Sinkóa. Obaja zachovávajú a snažia sa odovzdať spomienku na rodnú zem svojim deťom a členom združenia. Návšteva hostí z Lánycsóku bola dobrou príležitosťou zaspomínať si a pripomenúť si tragické udalosti, ktoré sa stali v rokoch 1947/48, keď stovky Maďarov žijúcich na Slovensku museli opustiť svoju rodnú obec, svojich priateľov, príbuzných i dom, kde žili dovtedy. Pamätný deň sa začal spomienkovou svätou omšou v rímskokatolíckom kostole, ktorú celebroval nový farár obce, duchovný otec Alexander Bíró, ktorý vo svojej kázni poukázal na hrôzy, ktoré postihli Maďarov z Hornej Zeme v súvislosti s násilným vysídľovaním a deportáciami, cez osud vlastnej rodiny. Upozornil veriacich na to, že nesmieme opustiť svoje tradície, materinský jazyk a vieru. Po svätej omši podujatie pokračovalo pri pamätnej tabuli umiestnenej na stene kostola, ktorá bola odhalená v roku 2013, a kde si každý rok pripomíname Deň vysídlencov z Hornej Zeme. Pripomíname si túto smutnú udalosť Maďarov, aby sme spomínajúc a oživujúc spomienky upriamili pozornosť mladej generácie nato, aby už nikdy nedopustili opakovanie takýchto hrozných udalostí.V úvode pietneho aktu kladenia vencov predniesol dojímavú báseň Alberta Vassa: A bujdosó imája Zoltán Lencsés. Následne v mene obce Veľké Úľany položili veniec starosta obce František Gőgh a jeho zástupca Pavol Száraz, v mene obce Lánycsók starosta obce József Hadra a jeho zástupcovia Gábor Csötönyi a Gergő Weisz. Spomienkové vence položili Gyöngyi Sinkó Erdősi a Szilárd Sinkó za Kultúrny spolok na zachovanie hornozemských tradícií v Lánycsóku a v mene Miestnej organizácie Csemadoku Katarína Kovácsová a Nikolas Svarda.

Oslavy pokračovali na hlavnom námestí obce, kde zástupcovia obidvoch obcí a obidvoch kultúrnych spolkov spoločne zasadili strom priateľstva so sľubom, že nielen stromček, ale aj priateľstvo budú ochraňovať a pestovať.

Popoludní (z dôvodu prebiehajúcich rekonštrukčných prác v kultúrnom dome) organizátori pozvali obyvateľov obce do budovy Základnej školy Mihálya Borsosa s VJM, kde sa uskutočnil nádherný spoločný kultúrny program.

Ako prví sa predstavili žiaci školy, ktorí si svojím dojímavým programom uctili pamiatku mučeníkov z Aradu. Dojímavý a krásny program, v ktorom deti rozprávali príbehy o aradských mučeníkoch s ozajstným precítením, režírovala a s deťmi nacvičila učiteľka Gabriela Vajdová. Program našich priateľov z Lánycsóku s názvom „Pretože si Maďar, musíš odtiaľto odísť“ by dokonca mohol byť aj netradičnou hodinou dejepisu. Okrem nádherných piesní a básní sa objavili autentické filmové zábery a obrázky, ale aj skutočné historické údaje, srdcervúce spomienky a myšlienky. A napokon literárny krúžok Miestnej organizácie Csemadoku ukončil popoludňajšiu spomienku programom „Toto je moja vlasť...“ Úplne na záver všetci účinkujúci spoločne zaspievali hymnu z Hornej Zeme. Na veľkú radosť organizátorov sa vestibul školy úplne zaplnil a početné publikum odmenilo všetky tri súbory búrlivým potleskom.

Bodku za pamätným dňom ako aj dňom priateľského stretnutia dalo podpísanie „Dohody o spolupráci“ medzi Kultúrnym spolkom na zachovanie tradícií z Hornej Zemne v Lánycsóku a Základnou organizáciou Csemadoku vo Veľkých Úľanoch, ktoré sa uskutočnilo v rámci priateľského posedenia v pivnici pod Kalváriou. Starostovia oboch obcí sa dohodli, že v budúcom roku bude aj medzi obcami podpísaná zmluva o spolupráci.

Počas trojdňovej návštevy mali možnosť naši hostia spoznať aj pamätihodnosti našej obce ako aj okresného mesta Galanty.

Alžbeta Szárazová
Fotó: Barbara Bachratá
a Katarína Kovácsová

KÖZÖSEN EMLÉKEZTÜNK

Október 21-e és 23-a között községünkben fogadtuk a Baranya Megyei Lánycsók településről érkezett kedves vendégeinket. Lánycsókról nemcsak a község elöljárói érkeztek Hadra József polgármester vezetésével, hanem a Lánycsóki Felvidéki Hagyományőrző Kulturális Egyesület tagjai is. Lánycsók az egyik olyan község, ahová 11 felvidéki településről érkeztek lakosok a kitelepítéskor. Közülük több, mint 20 család, 110 fővel Nagyfödémesről. A fent említett egyesület elődje a Felvidékiek Baráti Köre volt, melynek megálmodója és alapítója Nagy Béla, akinek szüleit szintén Nagyfödémesről telepítették ki. Jelenleg az egyesület elnöke egy „nagyfödémesi származású unoka”, Sinkóné Erdősi Gyöngyi, aki nagypapája meséiből ismerte meg Nagyfödémest, s már pici gyermekkora óta úgy érezte, hogy valahol a távolban ott van a másik hazája. A Felvidékhez más szállal is kötődik, mert férje Sinkó Szilárd családját is a Felvidékről telepítették ki. Mindketten őrzik és megpróbálják gyermekeiknek és az egyesület tagjainak is tovább adni a szülőföld emlékét.

A lánycsóki vendégek látogatása jó alkalom volt arra, hogy közösen emlékezzünk és emlékeztessünk az 1947/48-ban történt tragikus eseményekre, amikor a Szlovákiában élő magyarok százainak kellett elhagynia szülőfaluját, barátaikat, hozzátartozóikat, a házat, ahol addig éltek.

Az emléknap a római katolikus templomban emlékező szentmisével kezdődött, amelyet a község új plébánosa Bíró Sándor lelki atya celebrált, és aki prédikációjában saját családja sorsán keresztül mutatott rá azokra a borzalmakra, amelyek a felvidéki magyarságot érték az erőszakos kitelepítések és deportálások kapcsán. Felhívta a hívők figyelmét arra, hogy nem szabad elhagynunk hagyományainkat, anyanyelvünket, hitünket. A szentmise után a rendezvény a templom falán elhelyezett emléktáblánál folytatódott, amelyet 2013-ban lepleztek le, s amelynél minden évben a felvidéki kitelepítettek napján emlékezünk, és főleg emlékeztetünk a magyarság eme gyászos eseményére, hogy ébren tartva az emlékeket, felhívjuk az ifjabb generáció tagjainak figyelmét arra, hogy soha többé ne engedjék meg, hogy ilyen jellegű borzalmakra sor kerülhessen.

A koszorúzási ünnepség bevezetőjében Lencsés Zoltán szavalta el Vass Albert: A bujdosó imája című megrendítő versét. Ezután Nagyfödémes község nevében koszorút helyezett el Gőgh Ferenc polgármester és Száraz Pál alpolgármester, Lánycsók község nevében Hadra József polgármester, valamint Csötönyi Gábor és Weisz Gergő alpolgármesterek. A Lánycsóki Felvidéki Hagyományőrző Kulturális Egyesület nevében Sinkóné Erdősi Gyöngyi és Sinkó Szilárd, a Csemadok Nagyfödémesi Alapszervezetének képviseletében pedig Kovács Katalin és Svarda Nikolas helyezték el a megemlékezés koszorúit.

Az ünnepségsorozat a község főterén folytatódott, ahol a két település, valamint a két kulturális egyesület közösen ültették el a barátság fáját, megígérve, hogy nemcsak a kis facsemetét, de a barátságot is őrizni és ápolni fogják.

A délutáni órákban (a kultúrházban folyó felújítások miatt), a Borsos Mihály Alapiskola épületébe invitálták a község lakosait a szervezők, ahol egy csodálatos közös kultúrműsorra került sor.

Először az iskola diákjai mutatkoztak be, akik megható műsorukkal az aradi vértanúk emlékének adóztak. A megható szép műsort Vajda Gabriella, tanítónő rendezte és tanította be a gyerekekkel, akik csodás átéléssel meséltek az aradi vértanúkról. A lánycsókiak „Amiért magyar vagy, el kell innen menned” című műsora akár egy rendhagyó történelem órával is felért. A csodálatos dalok és versek mellett autentikus filmfelvételek, képek jelentek meg, valós történelmi adatok, szívszorító visszaemlékezések és gondolatok hangzottak el. S végül a Csemadok helyi szervezetének irodalmi színpada az „Ez itt az én hazám…” című műsorával és a felvidéki himnusz közös eléneklésével zárult a délutáni megemlékezés. A szervezők nagy örömére az iskola „zsibongója” teljesen megtelt és a szépszámú közönség mindhárom produkciót állva, hosszan tartó vastapssal jutalmazta.

Az emléknap és a baráti találkozó végére a Lánycsóki Felvidéki Hagyományőrző Kulturális Egyesület és a Csemadok Nagyfödémesi Alapszervezete közötti „Együttműködési megállapodás” aláírása tett pontot, amelyre a Kálvária alatti pincében került sor. A két község polgármestere pedig megegyezett abban, hogy a jövő év folyamán a két település között is sor kerül az együttműködési megállapodás aláírására.

Lánycsóki vendégeink a három nap alatt megismerkedtek községünk és a járási székhely, Galánta nevezetességeivel is.

Száraz Erzsébet
Fotó: Bachratý Barbara
és Kovács Katalin

O ČOM ROKOVALO OBECNÉ ZASTUPITEĽSTVO

Obecné zastupiteľstvo vo Veľkých Úľanoch na svojom neplánovanom – verejnom zasadnutí dňa 3. októbra 2023 prerokovalo návrhy a podnety v zmysle programu rokovania a prijalo nasledovné uznesenia:

OZ schválilo:

- Všeobecne záväzné nariadenie obce Veľké Úľany č. 4/2023 o určení názvov ulíc a iných verejných priestranstiev na území obce Veľké Úľany s účinnosťou od 2. novembra 2023
- zmenu rozpočtu Obce veľké Úľany k 30.9.2023

9. plánované verejné zasadnutie OZ sa uskutočnilo 22. novembra 2023, na ktorom poslanci prijali nasledovné uznesenia:

OZ schválilo:

- rozbor hospodárenia obce k 30.9.2023
- čerpanie finančného rozpočtu RO a PO obce k 30.9.2023
- Všeobecne záväzné nariadenie č. 5/2023 ktorým sa zrušuje VZN č. 1/2009 o hospodárení a nakladaní s majetkom obce, finančnými prostriedkami obce a ochrane majetku obce
- Zásady hospodárenia a nakladania s majetkom Obce Veľké Úľany a s majetkom štátu, ktorý obec užíva
- prijatie kontokorentného úveru vo výške 200 000,- EUR poskytnutého zo strany: Československá obchodná banka, a. s., na účely zabezpečenia financovania investičných projektov
- prevod vlastníctva majetku obce: KN-C parcela č. 3450/2, druh pozemku ostatná plocha vo výmere 460623 m^2, KN-C parcela č. 2360/1 druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 2092 m^2 formou obchodnej verejnej súťaže
- podmienky obchodnej verejnej súťaže
- zriadenie komisie na vyhodnotenie verejnej obchodnej súťaže v zmysle článku 8, ods.6) Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom obce v zložení: Kristián Lipták, Mgr. Katalin Lancz Bózsing, Ing. Ján Rudolf, PhD., Mgr. Zuzana Metzner, MBA, Mgr. Mária Tomovičová, Zoltán Borovský, Andrea Tornyiaová
- zámer prenájmu obecného majetku celý areál kúpaliska a reštauračné priestory z dôvodu hodného osobitného zreteľa pre žiadateľa, doterajšieho nájomcu Martina Blšťáka. Doba nájmu: 10 rokov. Cena za prenájom: 2.700 Eur/mesiac
- zámer prevodu majetku obce z dôvodu hodného osobitného zreteľa: KN-C parc. č. 321/3 druh pozemku ostatná plocha vo výmere 58 m^2, pre žiadateľov: Zoltán Máriš, a manželka Daša Márišová. Cena pozemku: 10 €/m^2
- výpoveď zmluvy o nájme nebytového priestoru – kozmetický salón na ulici Dlhej, s dohodu k 31.12.2023 z dôvodu ukončenia živnostenského podnikania

OZ zobralo na vedomie:

- informáciu poriadkovej služby o dodržiavaní VZN č. 3/2020 o parkovaní na verejných priestranstvách za obdobie september – október 2023
- výpoveď zo zmluvy o dlhodobom nájme poľnohospodárskej pôdy výpoveďou zo strany nájomcu, Oto Tomovič s 1-ročnou výpovednou lehotou
- výpoveď zo Zmluvy o nájme bytu č. A2, v bytovom dome na ulici Cintorínskej, výpoveďou zo strany nájomcu bytu – Milan Kyselý, s trojmesačnou výpovednou dobou k 31.12.2023

OZ neschválilo:

- požiadavku Zoltána Takácsa, bytom Kostolná č. 217/68, 900 24 Veľký Bieľ o vysporiadanie pozemku parcely: 493/2, 494 a 496 za navrhovanú cenu 100 €/m^2
- vysporiadanie sa s nájomcom kúpaliska nájomné za nebytové priestory a prevádzkovanie kúpaliska formou kompenzácie nájomného za prevádzkovanie kúpaliska v letných mesiacoch v roku 2023 ako príspevok na verejnoprospešné služby vo výške 7500 EUR

Uznesenia a zápisnice zo zasadnutí obecného zastupiteľstva, úplné znenie VZN, ako aj videozáznamy sú dostupné na internetovej stránke obce www.ulany.sk.

-SZME-

Na ulici Dlhej pribudli dve inteligentné autobusové zastávky - A Felszeg (Főszeg) utcán két új inteligens buszmegálló épült,
Foto: Kiss Ladislav

MIRŐL TÁRGYALT AZ ÖNKORMÁNYZAT

Nagyfödémes Község Önkormányzata a 2023. október 3-án tartott terven kívüli nyilvános ülésén megtárgyalta a napirend által meghatározott programot és a polgárok beadványait.

A képviselő-testület jóváhagyta:

- az utcák és egyéb nyilvános területek elnevezéséről szóló 4/2023-as önkormányzati rendeletet, amely 2023. november 2-tól lép érvénybe
- a község 2023-as évi költségvetésének módosítását

A képviselő-testület 9. tervezett nyilvános ülésére 2023. november 22-én került sor, amelyen a képviselők az alábbi határozatokat hozták:

A képviselő-testület jóváhagyta:

- a község gazdálkodását 2023.9.30-ig
- a község költségvetési és hozzájárulási intézményeinek gazdálkodását 2023.9.30-ig
- az 5/2023–as önkormányzati rendeletet, amellyel törlésre kerül a község vagyonának kezeléséről pénzügyi forrásairól és a község vagyonának védelméről szóló 1/2009-es önkormányzati rendelet
- a községi vagyon, valamint a község által használt állami tulajdon kezelésének alapelveit
- áthidaló kölcsön felvételét 200 000 € értékben a Csehszlovák Kereskedelmi Banktól a beruházási projektek finanszírozásának biztosítására
- községi vagyon eladását, amely a KN-C 3450/2-es parcella 460 623 m^2 –es egyéb területet, valamint a KN-C 2360/1-es parcella 2 092 m^2 -es egyéb terület érinti - nyilvános üzleti pályázat formájában
- a nyilvános üzleti pályázat feltételeit
- a pályázat elbírálására létrehozott bizottság összetételét:
  Kristián Lipták, Mgr. Lancz Bózsing Katalin, Ing. Ján Rudolf, PhD, Mgr. Metzner Zsuzsanna, MBA, Mgr. Tomovič Mária, Borovský Zoltán, Tornyai Andrea.
- községi vagyon bérbeadási szándékát, amely a fürdő területét és a vendéglő épületét érinti, egyéni elbírálás alapján az eddigi bérlő Martin Blšťák számára.
  A bérbeadás időtartama 10 év. A bérbeadás díja: 2.700 €/hónap
- községi vagyon eladási szándékát, egyéni elbírálás alapján, amely a KN-C 321/3-as parcella 58 m^2 –es egyéb területet érinti Máriš Zoltán és Máriš Daša számára. A telek eladási ára 10 €/m^2
- az Alszeg (Dlhá) utcán található nem lakáscélú helyiség – kozmetikai szalon - bérletének felmondását a vállalkozás megszűntetése miatt, 2023.12.31. határidővel

A képviselő-testület tudomásul vette:

- a község rendfenntartó egységének a 3/2020-as, a parkolásról szóló önkormányzati rendelet betartásáról szóló jelentését a szeptemberben és októberben végzett ellenőrzésekről
- a Tomovič Ottó által használt mezőgazdasági terület bérleti szerződésének felmondását a bérlő kérelme alapján 1 éves felmondási idővel
- a Temető utcai bérház A2-es lakása bérleti szerződésének felmondását a bérlő – Kysely Milos kérelme alapján 3 hónapos felmondási idővel, 2023.12.31. határidővel

A képviselő-testület nem hagyta jóvá:

- Takács Zoltán, Kostolná 217, Veľký Bieľ vagyonrendezési kérvényét, amellyel, a 493/2, 494 és 496-os parcellákon található részét 100 €/m^2 értékben kínálja fel eladásra a község számára
- a 2023-as bérleti díj kompenzálását Blšťák Martinnal, a fürdő bérlőjével 7 500 € értékben, amivel a község a fürdő nyári hónapokban nyújtott közhasznú szolgáltatásaihoz járult volna hozzá

A képviselőtestület üléseinek jegyzőkönyvei, az elfogadott határozatok, a jóváhagyott községi rendeletek, valamint az ülésekről készült videofelvételek megtalálhatók a község honlapján: www.ulany.sk

-SZME-

Nádherná jesenná dúha nad našou obcou
Csodálatos őszi szivárvány községünk felett
Foto: Michaela Baboš

PARLAMENTNÉ VOĽBY 2023

Dňa 30. septembra sa konali predčasné voľby do Národnej rady Slovenskej republiky. V našej obci bolo zapísaných do zoznamu voličov 3960 občanov (o 195 viac, ako v roku 2020), ktorí mali možnosť voliť v štyroch volebných okrskoch. Volieb sa zúčastnilo 2703 občanov, čo je 68,26 %-ná účasť. (Celoštátna účasť voličov bola 68,51 %.) Počet platných hlasov bolo 2669, z ktorých dostali jednotlivé politické strany nasledovne (pre zaujímavosť v zátvorke uvádzame aj počet hlasov, ktoré niektoré strany získali u nás v roku 2020):

2023-AS PARLAMENTI VÁLASZTÁSOK

Szeptember 30-án zajlottak a Szlovák Nemzeti Tanácsba történő előrehozott választások. Községünkben 3960 választópolgár (195-el több, mint 2020-ban) volt bejegyezve, akik négy szavazóhelyiségben adhatták le voksukat. A választáson 2703 választó vett részt, ami 68,26 %-ot jelent. (Az országos átlag 68,51 % volt.) Az érvényes szavazatok száma 2669 volt, amely az egyes pártokra a következő képen oszlott el (az érdekesség kedvéért zárójelben feltüntettük néhány párt 2020-as eredményeit is):

1.	Pirátska strana – Slovensko	9
2.	PRINCÍP	1
3.	Progresívne Slovensko	389 (110)
4.	Spoločne občania Slovenska	4
5.	OĽANO A PRIATELIA	525 (797)
6.	Komunistická strana Slovenska	9
7.	Maďarské fórum, Občianski demokrati Slovenska, Za regióny, Rómska koalícia, Demokratická strana	9
8.	Vlastenecký blok	1
9.	Modrí, Most-Híd	17
10.	Spravodlivosť	3
11.	Slovenské Hnutie Obrody	0
12.	Sloboda a solidarita – SAS	148 (135)
13.	SME RODINA	54 (160)
14.	My Slovensko	0
15.	Slovenská národná strana	50 (21)
16.	SMER – Sociálna demokracia	392 (115)
17.	HLAS – sociálna demokracia	205
18.	SZÖVETSÉG – Magyarok. Nemzetiségek. Régiók./ALIANCIA – Maďari. Národnosti. Regióny	704 (548)
19.	Srdce vlastenci a dôchodcovia – Slovenská národná jednota	1
20.	SDKÚ – DS – Slovenská demokratická a kresťanská únia - Demokratická strana	1
21.	Kotlebovci - Ľudová strana naše Slovensko	8 (67)
22.	Demokrati	51
23.	Kresťanskodemokratické hnutie	28 (7)
24.	KARMA	4
25.	REPUBLIKA	56

Najviac prednostných hlasov dostali u nás – A legtöbb preferencia szavazatot nálunk a következő jelöltek kapták:
Krisztián Forró (Szövetség/Aliancia) - 511, Igor Matovič (OĽANO) – 359, Robert Fico (SMER SD) – 296,
Michal Šimečka (PS) – 221, Kristián Lipták (OĽANO) – 201, József Berényi (Szövetség/Aliancia) – 194,
György Gyimesi (Szövetség/Aliancia) – 173, Peter Pellegrini (Hlas SD) – 160.

-szme-

Foto: Bachratý Barbara

MESIAC ÚCTY K STARŠÍM

Obecná samospráva a Komisia zdravotná a sociálnej starostlivosti pripravili na deň 26.10.2023 slávnosť pri príležitosti Mesiaca úcty k starším v dome služieb, kde pozdravil našich starších spoluobčanov starosta obce, Ing. František Gőgh.

AZ IDŐSEK IRÁNTI TISZTELET HÓNAPJA

A község önkormányzata az egészségügyi és szociális bizottsággal karöltve az idén október 26-án rendezte meg az Idősek iránti tisztelet hónapja alkalmából szervezett ünnepséget, amelyen Gőgh Ferenc polgármester köszöntötte az egybegyűlteket.

SPOMÍNALI SME

Pietny akt kladenia vencov pri príležitosti 105. výročia ukončenia I. svetovej vojny sa konal 11.novembra 2023 presne o 11:11 hodine na miestnom cintoríne.

EMLÉKEZTÜNK

Az I. világháború befejezésének 105. évfordulója alkalmából 2023. november 11-én pontosan 11 óra 11 perckor került sor a koszorúzási megemlékezésre a helyi temetőben.

MIKULÁŠ BOL AJ U NAJMENŠÍCH

Mikuláš navštívil detičky v Komunitnom centre a aj na „kolembačke“ v kultúrnom dome.

A MIKULÁS A LEGKISEBBEKNÉL IS JÁRT

A Mikulás ellátogatott a Közösségi Központba – a baba mama klubba és a Ringató foglalkozásra is a kultúrházba

Foto: Bachratý Barbara

VESELÝ DEŇ HASIČOV

Dobrovoľný hasičský zbor vo Veľkých Úľanoch využijúc slnečné, no trochu aj veterné jesenné počasie organizoval dňa 30. októbra tohto roka milé a veselé podujatie pre deti aj pre dospelých. Program podujatia bol veľmi zaujímavý a tešili sa naň hlavne najmladší účastnici. Formou zážitkových aktivít si pripomenuli dôležitosť dobrovoľných hasičských zborov.

Na podujatí privítal všetkých účastníkov predseda Dobrovoľného hasičského zboru a zároveň starosta obce Ing. František Gőgh.

V rámci dňa hasičov sa najprv uskutočnilo púšťanie šarkanov nad jazdeckým areálom. Vďaka rodičom sa zakrátko objavilo nad areálom množstvo farebných šarkanov. S radosťou sme sledovali usmievavé tváričky a žiariace očká detičiek, ktorých šarkany bez problémov vyleteli do vzduchu.

Deti mali možnosť vyskúšať aj požiarnu techniku a veľkým nadšením sa oboznamovali s vozidlami, ktoré vlastní DHZ vo Veľkých Úľanoch. Ich pomocou sa naši hasiči vedia dostaviť na miesto požiaru vo veľmi krátkej dobe. Vďaka tomu sú aktívnymi pomocníkmi profesionálnych hasičov, ktorí ich často žiadajú o pomoc.

Súčasťou podujatia bolo aj hasenie skutočného požiaru. Deti s úžasom sledovali, ako začalo horieť auto. Následne bol tento požiar nahlásený členom DHZ, ktorí sa najprv museli dostaviť do požiarnej zbrojnice, a potom vyraziť na miesto požiaru. O našich hasičoch je známe, že vďaka ich pripravenosti sa na miesto požiaru vedia dostaviť za veľmi krátku dobu. A nebolo tomu inak ani teraz. Neuplynulo ani 10 minút a vozidlo Tatra 815 už bolo na mieste, a hasiči začali likvidovať požiar. Celé hasenie požiaru komentoval člen a bývalý predseda DHZ, Július Tóth. Prítomným vysvetlil jednotlivé fázy ako aj spôsob hasenia požiaru.

Po úspešnom likvidovaní požiaru bol zapálený jeden veľký a viac menších táborákov, na ktorých si detičky so svojimi rodičmi mohli upiecť špekačky a slaninku.

Pevne veríme, že toto podujatie upriamilo pozornosť, a zároveň vzbudilo záujem detí, ako aj dospelých o záslužnú prácu našich hasičov. Dúfame, že v budúcnosti sa rozrastie členská základňa hasičov hlavne o mladších členov, a konečne sa do tejto zaujímavej a hlavne záslužnej práce zapoja aj deti.

Alžbeta Szárazová

TŰZOLTÓK VIDÁM NAPJA

A helyi Önkéntes Tűzoltó Testület tagjai kihasználva az őszi még napsütéses, de kissé szeles időt, ez év október 30-án kedves és vidám rendezvényt szervezetek, amelyre a község apraja nagyját meghívták. Az érdekes rendezvényt különösen a legkisebbek várták nagy örömmel. Az élményszámba menő foglalkozások felhívták a figyelmet az önkéntes tűzoltóság fontosságára.

A rendezvényen az Önkéntes Tűzoltó Testület helyi szervezetének elnöke, s egyben a község polgármestere, Gőgh Ferenc köszöntötte az egybegyűlteket.

A tűzoltók napja a lóverseny pályán vidám sárkányeregetéssel kezdődött. A szülőknek köszönhetően a pálya felett rövid időn belül egy színes sárkányrengeteg volt látható. Öröm volt nézni a gyermekek mosolygós arcát és csillogó szemét, akiknek sárkányai probléma nélkül szálltak fel az égre.

A gyerekeknek lehetőségük volt a tűzoltó felszerelések kipróbálására is, és nagy izgalommal ismerkedtek meg a helyi tűzoltó testület tulajdonában lévő járművekkel, E járművek segítségével tűzoltóink rövid időn belül a tűzeset helyszínére tudnak érni. Ennek köszönhetően aktív segítői a hivatásos tűzoltóknak, akik gyakran kérnek tőlük segítséget.

Az eseménynek egy igazi tűzoltás is része volt. A gyerekek ámulva nézték, ahogy egy személyautó lángra lobbant. Ezt követően jelentették a tűzesetet a testület tagjainak, akiknek először a tűzoltószertárba, majd a tűz helyszínére kellett sietniük. Köztudott, hogy tűzoltóink - felkészültségüknek köszönhetően - nagyon rövid időn belül a tűzeset helyszínére tudnak érkezni. És ez most sem volt másként. Még 10 perc sem telt el, és a Tatra 815-ös gépkocsi már a helyszínen volt, és a tűzoltók megkezdték a tűz oltását. A tűz oltása alatt Tóth Gyula, az ÖTT tagja és volt elnöke ismertette a jelenlevőkkel a tűzoltás egyes fázisait és módját.

A tűz sikeres eloltása után egy nagy és több kisebb tábortüzet gyújtottak, amelyeken a gyerekek szüleikkel közösen szalonnát és szafaládét süthettek.

Bízunk benne, hogy ez a rendezvény kellőképpen ráirányította a figyelmet, és egyben felkeltette a gyerekek és a felnőttek érdeklődését tűzoltóink érdemi munkája iránt. Reméljük, hogy a jövőben a tűzoltók létszáma főként fiatalabbakkal bővül, és végre a gyerekek is bekapcsolódnak majd ebbe az érdekes és különösen fontos munkába.

Száraz Erzsébet
Foto: Prágai Erzsébet

OBECNÉ SVETIELKA PO DESIATYKRÁT

V priebehu roka sa v našej obci koná mnoho akcií, na ktorých sa môžu naši občania stretávať. Nech je to majáles, Festival na Matúšovej zemi, obecné dni, jazdecké preteky, vítanie Mikuláša, vianočné trhy alebo predvianočné stretnutie občanov.

V roku 2012 sme zorganizovali nové podujatie, ktoré sa do povedomia dostalo pod názvom Obecné svetielka. Je to vlastne obnova lampiónových sprievodov minulého storočia, ktorá sa v súčasnosti stala predovšetkým symbolom spolupatričnosti, dobrej nálady a nerušenej zábavy, do ktorej sa môžu zapojiť malí aj veľkí z našej obce. Začiatkom novembra tohto roku samospráva obce v spolupráci s Komisiou kultúry a mládeže už po desiatykrát zorganizovala tento lampiónový sprievod. (V rokoch 2020 a 2021 bolo podujatie z dôvodu epidémie zrušené.)

4. novembra v podvečerných hodinách prichádzali deti so svojimi rodičmi, starými rodičmi k budove školy, kde čakali na príchod obrovského disko - vozidla. Presne o 17.00 hodine prišlo vyzdobené disko - vozidlo, a na ňom pán starosta, Ing. František Gőgh, kto prítomných privítal. Po jeho pozdravných slovách sa začal disciplinovaný lampiónový sprievod, ktorý viedol cez viaceré ulice. V čele sprievodu išlo disko – vozidlo, ktorého laserové svetlá ako aj výborne namiešaná hudba DJ Romana vytvorili skvelú náladu medzi účastníkmi sprievodu. Cieľom bolo námestie obce. Tu už čakali na deti obložené rožky, ktoré pripomínali školské obložené žemle zo 60-tych rokov minulého storočia (mimochodom chutili deťom viac, ako dnes tak moderné bagety), a taktiež drobná sladkosť a teplý čaj. Pre dospelých zabezpečili občerstvenie miestni podnikatelia. Podujatie, na ktorom sa zúčastnilo približne 1500 ľudí uzavrela viachodinová hudobná party pred kultúrnym domom, kde si zatancovali deti aj ich rodičia.

O úspechu podujatia svedčí aj fakt, že účastníkov je z roka na rok viac, a prichádzajú aj záujemcovia z okolitých obcí.

Záverom musíme bezpodmienečne spomenúť mená dvoch podnikateľov, Kristiána Sercela a Róberta Tornyaiho, ktorí zabezpečili fantastické disko - vozidlo, ako aj členov Obvodného oddelenia policajného zboru a členov miestneho Dobrovoľného hasičského zboru, ktorí sa starali o bezpečnosť celého podujatia.

Patrí im naša vrúcna vďaka.

Alžbeta Prágaiová
Foto: Barbara Bachratá a Ľudovít Hanzel

KÖZSÉGI LÁMPÁCSKÁK TIZEDSZER

Községünkben az év folyamán több olyan rendezvény zajlik, amelyen a lakosok találkozhatnak egymással. Legyen az a majális, a Mátyusföldi Fesztivál, a falunap, a díjugrató lóverseny, a Mikulás váró, karácsonyi vásár, vagy akár a község közös karácsonya.

2012-ben indult útjára az a rendezvény, amely Községi lámpácskák név alatt került be a köztudatba. Ez tulajdonképpen a múlt század lampionos felvonulásainak felújított mása, amely napjainkban elsősorban az együvé tartozás, a jó hangulat és a felhőtlen szórakozás szimbólumává vált, amelyen valóban a község apraja-nagyja részt vehet. A község önkormányzata és az önkormányzat mellett működő kulturális és ifjúsági bizottság az idén november elején immár tizedik alkalommal rendezte meg ezt a lampionos felvonulást. (2020-ban és 2021-ben a járvány miatt a rendezvény elmaradt.).

November 4-én a koraesti órákban gyülekeztek a gyerekek és kísérőik – szüleik, nagyszüleik - az iskola előtt, ahol a hatalmas diszkó-autó jöttét várták. Pontosan 17.00 órakor begördült a feldíszített kamion, rajta a község polgármesterével, Gőgh Ferenccel, aki köszöntötte a résztvevőket. Köszöntője után kezdetét vette a fegyelmezett lampionos felvonulás, amely több utcán át vezetett. A menet élén a diszkó-autó haladt, amely nemcsak lézer fényeinek, de a lemezlovas - Roman által kevert zenének köszönhetően is jó hangulatra derítette a felvonulókat. A cél a község főtere volt, ahol a felvonuló gyerekeket a múlt század hatvanas éveinek iskolai zsemlyéire emlékeztető szalámis kifli (mellesleg jobban ízlett a gyereknek, mint a ma oly divatos bagett), egy kis édesség és meleg tea várta. A szülők sem maradtak szomjasak, hiszen a vállalkozók számukra is készítettek frissítőt. A rendezvényt, amelyen közel 1500-an vettek részt a kultúrház előtt több órás szabadtéri buli zárta, ahol gyermekek és szüleik is táncra perdülhettek.

A sikert mi sem bizonyítja jobban, mint az a tény, hogy évről évre többen vesznek részt rendezvényen, és szívesen jönnek nemcsak a szomszéd településekről, hanem távolabbról is.

Végezetül feltétlenül meg kell említeni Sercel Krisztián és Tornyai Róbert vállalkozók nevét, akik a csodálatos diszkó – autót biztosították, valamint a körzeti rendőrs és a helyi tűzoltó testület tagjait is, akik a rendezvény biztonságát felügyelték.

Szívből köszönjük nekik.

Prágai Erzsébet

NOVÝ KRÍŽ NA POĽNEJ KRIŽOVATKE

- **Poľovnícke združenie Sokol z Nových Osád pozvalo obyvateľov obce na krásne podujatie, vysvätenie nového kríža v chotári pri Lenčeheli, ktoré sa uskutočnilo dňa 4. novembra 2023. Dozvedeli sme sa, že iniciátorom obnovenia kríža s korpusom Ježiša Krista bol člen PZ Sokol, Marian Mach. Preto sme sa ho opýtali, ako vznikla táto ušľachtilá myšlienka a vôbec ako došlo k uskutočneniu tohto nápadu?**

Na križovatke poľných ciest medzi majermi Lenčehel, Horný Báč a Dolný Báč, ktoré nechala vytvoriť Mária Terézia v časoch svojho vládnutia, stál od nepamäti aj drevený kríž. Mne ako chlapcovi z Nových Osád utkvel v pamäti, a túto križovatku som vždy nazýval ako „pri kríži“. Napriek tomu, že tento kríž ešte v 90-tych rokoch zarástol krovím a neskôr úplne zmizol, pre mňa ako aj pre mnohých z týchto osád, to ostalo miestom „pri kríži“. Inšpiráciou pre postavenie nového kríža pre mňa bolo to, že som počas poľovačiek pri rozdeľovaní účastníkov používal na toto miesto označenie „pri kríži“, a samozrejme mladí poľovníci, ktorí o jeho existencii nevedeli, mi vytkli, že prečo tak volám túto križovatku, keď tam žiadny kríž nie je. To ma motivovalo na výrobu a osadenie nového kríža. Jedným z dôvodov obnovenia kríža bola tiež potreba zachovať kresťanské cítenie aj pre mladšie generácie.

Na výročnej členskej schôdzi Poľovníckeho združenia Sokol Nové Osady vo februári som sa spýtal svojich kolegov, že kto by bol ochotný mi pomôcť s osadením kríža, ktorý som síce ako domáci kutil bol schopný vyrobiť aj sám, ale s osadením som potreboval pomôcť. Nesmierne ma prekvapilo, že všetci členovia s obrovským nadšením chceli priložiť ruku k dielu a podporili túto moju iniciatívu. Zároveň ponúkli aj finančnú pomoc. Keď bol kríž vyrobený a čakalo sa na dodanie korpusu Ježiša Krista na mieru, vtedy ho uvidel u mňa v dielni poslanec obecného zastupiteľstva Ing. Ján Rudolf, a natoľko ho ako veriaceho kresťana tento nápad nadchol, že tiež chcel prispieť k realizácii obnovenia pôvodnej sakrálnej pamiatky, a preto sa rozhodol sponzorovať výrobu sošky Ježiša Krista.

- **Veľmi zaujímavo je vytvorený podstavec nového kríža, kde sú umiestnené nohy.**

Áno je to tak. Bolo veľmi zaujímavé, dojímavé, a až niečo neuveriteľné, že pri čistení miesta a výkope jamy na osadenie podstavca sme vykopali nohy pôvodnej sošky Ježiša Krista, z čoho vyplýva, že miesto osadenia je úplne identické s pôvodným. Pre nás to bolo akýmsi potvrdením správnosti našej iniciatívy.

Ako som už na začiatku spomenula slávnostné vysvätenie nového prícestného kríža sa uskutočnilo 4. novembra, v sobotu v poobedňajších hodinách. Obnovený kríž s korpusom Ježiša Krista slávnostne vysvätil pán farár, Mgr. Alexander Bíró. O histórii starého kríža a o motivácii osadenia informoval prítomných sám iniciátor, Marián Mach. Zúčastnených pozdravil aj Ján Rudolf. Túto milú kresťanskú slávnosť poctil svojou účasťou starosta obce, Ing. František Gőgh, ako aj zástupca starostu, Ing. Pavol Száraz.

Alžbeta Sz. Manczalová

ÚJ KERESZT A HATÁRI UTAK KERESZTEZŐDÉSBEN

Marian Mach ismertette meg a résztvevőket, akiket Ján Rudolf is üdvözölt. Ezt a szép keresztény ünnepséget megtisztelte részvételével községünk polgármestere Gőgh Ferenc és alpolgármestere Száraz Pál is.

Sz. Manczal Erzsébet
Foto: Archív PZ Sokol

A Nové Osady-i Sólyom Vadásztársaság 2023. november 4-ére egy szép rendezvényre invitálta községünk lakosait, mégpedig egy új kereszt felszentelésére Lencsehely határában. Tudomásunkra jutott, hogy a kereszt felújításának kezdeményezője Marian Mach, a vadásztársaság tagja volt. Ezért arról kérdeztük, hogy hogyan született meg ez a nemes gondolat és egyáltalán hogyan került megvalósításra ez a kezdeményezés?

A határi utak kereszteződésében Lencsehely, Felső Bács és Alsó Bács majorok között, amelyet még Mária Terézia uralkodása alatt alakítottak ki, emberemlékezet óta állt egy fakereszt. Nekem, mint itt élő (Nové Osady-i) gyereknek ez a kereszteződés mindig a „kereszt melletti" keresztet jelentette. Annak ellenére, hogy a keresztet a múlt század 90-es éveiben teljesen benőtte a gaz, majd teljesen el is tűnt, nekem, és még sokan másoknak ez a hely a „keresztnél" név alatt maradt meg emlékezetünkben. Az ötletet, hogy felújítsuk a keresztet az adta, hogy amikor a vadászataink alkalmával szétosztottam a feladatokat, és én ezt a helyet mindig úgy jelöltem, hogy a „keresztnél". Természetesen fiatalabb vadászaink, akik erre a keresztre már nem emlékeztek, mindig felrótták nekem, hogy miért így nevezem, amikor ott nincs is semmiféle kereszt. Ez a tény motivált arra, hogy az új kereszt elkészüljön. A kereszt felújításának másik oka az volt, hogy a fiatal generációban megerősítsük a keresztény érzelmek fenntartásának fontosságát.
A Sólyom Vadásztársaság évzáró taggyűlésén, februárban megemlítettem az ötletet kollégáimnak, elmondva, hogy a fakeresztet ugyan én magam is el tudom készíteni, de a felállításához már segítségre lenne szükségem. Nagy meglepetésemre a társaság minden tagja a kezdeményezés mellé állt, és anyagi segítségüket is felajánlották. Amikor Ján Rudolf, önkormányzati képviselő műhelyemben meglátta az elkészült keresztet, mint hívő embert ez annyira meghatotta, hogy ő is szeretett volna hozzájárulni a szakrális kisemlék felújításához, és felajánlotta anyagi segítségét Jézus Krisztus szobrának bebiztosítására.

Nagyon érdekes az új kereszt talpazatának kialakítása a lábakkal.

Igen, ez valóban így van. Nagyon érdekes, megható és szinte valami hihetetlen volt, amikor a talapzat helyét ástuk ki, a föld alatt megtaláltuk az eredeti Krisztus szobor lábait, ami azt bizonyítja, hogy az eredeti kereszt pontosan ott állt, ahová most az újat elhelyeztük. Számunka ez egyfajta megerősítése volt kezdeményezésünknek.

Mint már a cikk elején említettem, az ünnepélyes felszentelésre november 4-én, szombaton a délutáni órákban került sor. A felújított keresztet Jézus Krisztus alakjával Bíró Sándor, helyi római katolikus plébános szentelte fel. Az eredeti kereszt történetével és az új kereszt felállításának körülményeivel maga a kezdeményező,

Tradičné sviatky v materskej škole

V našom uponáhľanom živote znamenajú sviatky, počas ktorých sa na chvíľu zastavíme, aby sme si oddýchli a zažili radosť z daného okamihu či zážitok spolupatričnosti ku komunite, akúsi istotu či pocit bezpečnosti. V našej rozprávkovej krajine, čiže v Materskej škole s vyučovacím jazykom maďarským sú veľmi dôležité dobré medziľudské vzťahy, svornosť a spolupráca, na upevnenie ktorých sú naše tradičné sviatky výbornou príležitosťou.

Tekvicová party

Na podujatie pod názvom „Tekvicová party“ sa deti, učitelia a rodičia materskej školy vždy pripravujú s veľkým elánom. Tento rok sme spolu s deťmi vyzdobili dvor materskej školy bosorkami, pavúkmi, pavučinami, lampášmi duchov. Chýbať nemohla ani dobrá hudba, varené víno, teplý čaj a stôl plný dobrôt. Rodičia spolu s deťmi nesmierne obetavo vyrábali tie najkrajšie tekvicové lampáše, ktoré dlhé týždne zdobili križovatku našej obce. Bolo dobré byť opäť spolu, načerpať nové sily. Naši škôlkari dlho rozprávali o svojich zážitkoch a pýtali sa: „Kedy bude opäť Tökfilkó party?“.

V dnešnom uponáhľanom svete práve na tom skutočne záleží. Spolupatričnosť, vzájomná pozornosť, šťastie a žiarivé očká našich detí. Ďakujeme všetkým, ktorí prišli a prispeli k úspešnému priebehu podujatia!

A magyar óvoda hagyományos ünnepei

Rohanó életünkben a biztonságot jelentik azok az ünnepek, amelyek alkalmával kicsit megállunk, hogy lazítsunk és megéljük a pillanat örömét, a közösséghez való tartozás élményét. Meseországunkban, avagy a Magyar Tanítási Nyelvű Óvodában nagyon fontosak a jó emberi kapcsolatok, az összetartás, az együttműködés, amelyek ápolására kitűnő alkalmat adnak a hagyományos ünnepeink.

Tökfilkó parti

Az óvoda „Tökfilkó partijára” mindig nagy izgalommal készülnek a gyerekek, pedagógusok és a szülők is egyaránt. Az óvoda udvarát az idén is a gyerekekkel együtt boszorkányokkal, pókokkal, pókhálókkal, szellemlámpásokkal díszítettük. Nem hiányozhatott a jó zene, forralt bor, meleg tea és a finomságokkal megrakott asztal sem. A szülők a gyerekekkel együtt nagy odaadással készítették a szebbnél szebb töklámpásokat, amelyek a falu útkereszteződését díszítették még hosszú hetekig. Jó volt újra együtt lenni, feltöltődni. Az óvodásaink sokáig emlegették az élményeiket és kérdezgették: „Mikor lesz megint Tökfilkó parti?”

Korunk nyüzsgő világában ez az, ami igazán számít. Az összetartás, az egymásra való odafigyelés, a gyermekeink boldogsága és csillogó szeme. Köszönjük mindenkinek, aki eljött, és hozzájárult a rendezvény sikeréhez!

Foto: Archív MKS a MŠ s VJM

Deň rozprávok Rozprávkovej krajiny

Na tradičný Deň rozprávok našej Rozprávkovej krajiny pravidelne pozývame prvákov miestnej Základnej školy Mihálya Borsosa s VJM, ktorí boli ešte nedávno našimi predškolákmi. Tentoraz pred nami ožilo spracovanie rozprávky „Líška žiadajúca o nocľah“, ktoré očarilo malých divákov. Na konci príbehu sa naši predškoláci spolu so školákmi veselo zapojili do práce v tvorivej dielni a potom ochutnali pripravené dobroty. Radostne sme počúvali školské zážitky prvákov. Bol to prenádherný rozprávkový deň!

Meseország Mesenapja

Meseországunk hagyományos Mesenapjára rendszeresen elhívjuk a helyi Borsos Mihály Alapiskola elsőseit, akik nem is olyan régen még a mi ovisaink voltak. Ezúttal a „Szállást kérő róka“ című mesefeldolgozás elevenedett meg mindannyiunk szeme láttára és káprázttatta el a kis közönséget. A mese végeztével az ovisaink a sulisokkal együtt vidáman kézműveskedtek, majd pedig elfogyasztották a bekészített finomságokat. Öröm volt hallgatni a kis elsősök iskolás élményeit, tapasztalataikat. Ez egy csudajó mesenap volt!

Rodičovská spolupráca

Naša Rozprávková krajina sa vždy pripravuje na vianočné trhy, ktoré organizuje naša obec, spolu s rodičovským združením pôsobiacim pri materskej škole. Pred termínom trhov organizujeme stretnutia, kde pripravujeme vianočné ozdoby, klopadlá a adventné vence na predaj. Cieľom je použiť výťažok z predaja na nákup darčekov pre deti pod vianočný stromček. Rovnako tomu bolo aj tento rok. Na veselých stretnutiach v príjemnej atmosfére sme sa výborne zabavili, a tak vznikali čoraz krajšie diela. Niektoré mamičky upiekli zákusky, štrúdle, praclíky a nechýbal ani vianočný punč, teplý čaj a varené víno. Sme hrdí na to, že máme takú dobre fungujúcu, vzájomne sa podporujúcu, príkladnú komunitu ako je tá naša! Ďakujeme všetkým, ktorí svojimi nákupmi podporili našu Rozprávkovú krajinu.

Všetkým prajeme požehnané a pokojné sviatky!

PaedDr. Iveta Manová,
riaditeľka
(preklad: - szme-)

Szülői összefogás

Meseországunk a községünk által rendezett karácsonyi vásárra mindig az óvoda mellett működő szülői szövetséggel karöltve készülődik. A vásár előtt kézműves összejöveteleket szervezünk, amelyeken karácsonyi díszek, kopogtatók, adventi koszorúk készülnek eladásra. A cél, hogy a vásár bevételéből a gyerekek számára ajándékokat vegyünk a karácsonyfa alá. Így volt ez az idén is. A jó hangulatú, vidám találkozásokon nagyon jól éreztük magunkat, így aztán szebbnél szebb alkotások születtek. Néhány anyuka süteménnyel, rétessel, sóspereccel készült, és nem hiányozhatott a karácsonyi puncs, a meleg tea és a forralt bor sem. Büszkék vagyunk arra, hogy ilyen jól működő, egymást támogató, példás közösséget tudhatunk a magunkénak! Köszönjük mindenkinek, aki vásárlásával támogatta a Meseország Óvodát!

Áldott, békés ünnepeket kívánunk mindenkinek!

PaedDr. Manó Ivett,
igazgatónő

Foto: Az óvoda archívuma

SPOMIENKOVÁ SLÁVNOSŤ

Život každého národa sprevádzajú významné historické udalosti. Môže to byť radostné spomínanie, ktoré nás napĺňa hrdosťou, ale aj udalosť, ktorá v nás vyvolá úctu, no zároveň aj smútok. Medzi ne patrí aj pamätný deň mučeníkov z Aradu, popravených 6. októbra 1849. Tento deň je od roku 2001 „smútočným dňom maďarského národa."

Naša škola si každý rok uctí pamiatku týchto hrdinských obetí maďarskej revolúcie krátkym spomienkovým programom. Ich poprava bola aj na svoju dobu nesmierne krutá, veď týchto dôstojníkov, generálov obesili len preto, lebo s hlbokým presvedčením slúžili svojmu národu a bojovali zaň. Myslíme si, že takéto spomienkové slávnosti sú životne dôležité, veď aj cez ne čiastočne spĺňame svoje poslanie, viesť našich žiakov k národnému povedomiu, vďaka čomu sa môžu pyšne hlásiť k svojej národnej príslušnosti.

Spomienkový program pripravilo 13 žiakov: Mário Csiba, Réka Csibová, Monika Dávideková, Nikol Juhászová, Cintia Kesziová, Laura Kormanová, Dávid Matenkovič, Liliana Pellerová, Dorina Stósz, Tamara Tóthová, Viktória Tóthová, Nikola Zakály a Dávid Vajda. Tento rok program nenaplnili recitácie, ale bola to akási prechádzka históriou v sprievode krátkej tanečnej kreácie.

Veľmi ma teší, že sa tieto deti vo svojom voľnom čase a popri svojich každodenných školských povinnostiach aktívne zapájajú a zúčastňujú na podujatiach, ktoré sú pre našu školu dôležité. V programe účinkovali žiaci druhého stupňa od piateho až po deviaty ročník. Aj to dokazuje, že malí aj veľkí sú schopní spoločne pracovať a vytvoriť niečo fantastické. Som na nich pyšná.

Mgr. Gabriela Vajdová, pedagóg ZŠ M. Borsosa s VJM

ARADI MEGEMLÉKEZÉS

Minden nemzet életét végigkísérik a jelentős történelmi események. Legyen az örömteljes, büszkeséggel eltöltő emlékezés, vagy tiszteletet kiváltó, de egyben szomorú esemény. Ezek közé tartozik az 1849. október 6-án Aradon kivégzett vértanúk emléknapja is. E napot 2001-ben a „magyar nemzet gyásznapjává" nyilvánították.

Iskolánk minden évben egy rövid emlékműsorral rója le tiszteletét a magyar szabadságharc és forradalom ezen mártírjai előtt. Ez a kivégzés szokatlanul kegyetlen volt még abban az időben is, hiszen tábornokokat akasztottak, csak azért, mert meggyőződésesen harcoltak nemzetünk érdekében. Úgy gondoljuk, hogy az ilyen megemlékezések létfontosságúak egy iskola életében, hiszen ezeken keresztül is teljesíteni tudjuk az egyik küldetésünket, hogy nemzeti öntudatra neveljük a tanulókat, ami által büszkék lesznek a nemzeti hovatartozásukra.

Az emlékműsort 13 diákunk készítette: Csiba Márió, Csiba Réka, Dávidek Mónika, Juhász Nikol, Keszi Cintia, Korman Laura, Matenkovič Dávid, Peller Liliana, Stósz Dorina, Tóth Tamara, Tóth Viktória, Zakály Nikola és Vajda Dávid. Az idén nem szavalatok tették meghitté a megemlékezést, inkább egy történelmi séta volt a múltba egy kis tánc kíséretében.

Számomra nagy öröm, hogy ezek a gyerekek a mindennapi iskolai tevékenységük mellett, a szabadidejüket rászánva, aktívan részt vesznek az intézményünk számára fontos rendezvényeken is. A műsor szereplői az iskola felső tagozatos tanulói voltak, ötödikes és kilencedikes tanulók egyaránt szerepeltek benne. Ez is azt bizonyítja, hogy kicsik és nagyok képesek közösen dolgozni és fantasztikust alkotni. Büszke vagyok rájuk!

Mgr. Vajda Gabriella,
a Borsos Mihály AI pedagógusa
Foto: Bachratý Barbara

EGÉSZSÉGHÉT AZ ISKOLÁBAN

Iskolánkban 2023.november 6-10. között immár 2. alkalommal rendeztük meg az „Egészséghetet”. Ennek keretében számos programon vehettek részt a gyerekek, melyek fő témája a testi és lelki egészség volt. Az egészség jegyében minden tanuló részt vett a rendezvényeken. Fő célunk az volt, hogy kiemelten hívjuk fel gyermekeink figyelmét az egészséges életmód fontosságára, valamint a sport szerepére és jelentőségére az ember életében.

Hétfőtől péntekig minden reggelt tornával indítottunk. A bemelegítéseket a 9. osztály tanulói végezték. A tízórai szünetekben az ügyeletes pedagógusok felügyeletével zajlott a fogmosás.

Az alsó tagozatosok gyurmából készítettek gyümölcsöket és zöldségeket. A képzőművészeti órákon pedig mese alapján illusztráltak rajzokat.

Kedden Moravský László tartott tartalmas előadást a Spartan Race-ről. Megismerhettük a személyes történetén keresztül azt, hogyan lehet elkezdeni a versenyszerű sportolást, hogyan lehet megkedvelni a futást és az extrém körülményeket. A végén kicsit-nagyot egyaránt megmozgatott különböző nyújtógyakorlatokkal. A Szülői Tanács segítségének hála a keddi tízórai szünetben tanulóink egészségesebben étkezhettek, mindenki joghurtot fogyasztott.

Pénteken rendeztük a legizgalmasabb versenyt. A nagyszünetben osztályonként 1-1 tanuló vett részt a sárgarépa tisztító (pucoló) versenyen. A többiek hangosan kiáltozva szurkoltak nekik. A megtisztított répákat felszeleteltük, és mindenki örömmel fogyasztotta el őket.

A képzőművészeti órákon a felső tagozatos tanulók megrajzolták a táplálékpiramis egyes szintjeit, majd a biológiaórákon össze is állították azt.

A „Kosz-kommandó” programban is részt vett iskolánk apraja és nagyja, melynek célja az volt, hogy az egészséghéten mindenki fokozottan figyeljen a tisztaságra az osztálytermében és annak környékén. A „tisztaság szintjét“ minden nap pontszámokkal értékelték a Diákönkormányzat (DÖK) tagjai, melyből a hét végére rangsort állítottunk fel.

Szerdán kényeztetésben is részük voltak a felső tagozatos tanulóknak. Részt vehettek jógaórán, arcápoláson (arctisztítás, maszk) és teázhattak is.

Pénteken az alsó tagozatosokra várt egy kis lazulás. Finom teát fogyasztottak el, és közben vitaminos memóriakártyákkal játszhattak. A felső tagozaton ezen a napon a Csak vizet igyál! napot tartottuk meg. Tanulóink ezen a napon a szünetekben csak vizet fogyasztottak az ízesített italok helyett.

Nagyon kellemesen telt el a hetünk, igyekeztünk tudatosítani a gyerekekben a sport és az egészséges táplálkozás, életmód fontosságát.

Mgr. Vincze Anghely Klaudia,
a Borsos Mihály AI pedagógusa

TÝŽDEŇ ZDRAVIA V ŠKOLE

V dňoch 6.-10. novembra 2023 sme v škole už po druhýkrát organizovali týždeň zdravia. V rámci neho sa deti zúčastnili rôznych aktivít, hlavnou témou ktorých bolo fyzické a duševné zdravie. V duchu zdravej výživy sa všetci žiaci zúčastnili na podujatiach. Naším hlavným cieľom bolo upriamiť pozornosť našich detí na dôležitosť zdravej životosprávy, a tiež na význam a úlohu športu v živote ľudí.

Od pondelka do piatka sme každý deň začali rannou rozcvičkou. Za rozcvičku boli zodpovední deviataci. Počas veľkej prestávky si pod dozorom službukonajúcich pedagógov deti umývali zuby.

Žiaci prvého stupňa z plastelíny vyrobili ovocie a zeleninu. Na hodinách výtvarnej výchovy zasa na motívy rozprávok pripravili krásne ilustrácie.

V utorok si vypočuli obsažnú prednášku Ladislava Moravského na tému Spartan Race.

Skrz jeho osobnú skúsenosť sme sa dozvedeli ako sa dá začať so súťažným športovaním, a ako sa dá obľúbiť beh v extrémnych podmienkach. Na konci prednášky veľkých aj malých rozhýbal rôznymi cvikmi. Vďaka rodičovskému združeniu, mali v utorok všetci žiaci zdravú desiatu, konzumovali jogurt.

V piatok sme organizovali najvzrušujúcejšiu súťaž. Cez veľkú prestávku sa z každej triedy jeden žiak zúčastnil na súťaži v čistení mrkvy. Ostaní ich povzbudzovali hlasným krikom. Očistené mrkvy sme nakrájali, a každý si na nich pochutnal. Na hodinách výtvarnej výchovy žiaci pripravili jednotlivé stupne pyramídy zdravej výživy, a následne ju na hodine biológie aj poskladali.

Programu „Komando špiny“, ktorého cieľom bolo upozorniť všetkých na udržiavanie čistoty v triede a jej okolí, sa zúčastnili veľkí aj malí. „Úroveň čistoty“ denno-denne bodovali členovia žiackeho parlamentu, a po ich sčítaní sa zostavilo poradie tried.

V stredu sa žiaci druhého stupňa trocha rozmaznávali. Zúčastnili sa na hodine jogy, naučili sa ako správne čistiť pleť a popíjali aj čaj.

Žiaci prvého stupňa sa mohli trocha uvoľniť v piatok. Popíjali chutný čaj a pritom sa hrali s kartičkami na tému vitamínov. Na druhom stupni sme v ten deň mali deň, „Pi iba vodu!“. Žiaci mohli v ten deň počas prestávok piť len vodu miesto sladkých ochutených nápojov.

Strávili sme príjemný týždeň, snažili sme sa o to, aby si deti uvedomili dôležitosť športu, zdravej výživy a životosprávy.

Mgr, Klaudia Vincze Anghely,
pedagóg ZŠ M. Borsosa s VJM
(Preklad: G. Vajdová)
Foto: Archív ZŠ M.B. s VJM

JESENNÁ SLÁVNOSŤ V MATERSKEJ ŠKOLE

V rámci mesiaca október, ktorý je venovaný úcte k starším, sme usporiadali každoročnú tradičnú „Jesennú slávnosť".

Tretí októbrový týždeň sa niesol v duchu jesenných ozdôb z najrôznejších druhov zeleniny a jesenných plodov. V pondelok mali deti „Deň jablka", kde tvorili z jabĺčok výrobky a hravou formou realizovali ochutnávku ovocia a zeleniny. V utorok pani učiteľky zahrali všetkým deťom divadlo „Ako psíček s mačičkou a ježkom varili zeleninovú polievku". Po divadle si deti pochutili na ovocnom šaláte. Streda sa niesla v znamení halloweenskej zábavy v strašidelných maskách, do ktorých boli deti oblečené počas celého dňa. Počas nej sa deti mohli občerstviť a zatancovať. Vo štvrtok spoločne vyrezávali tekvice, ktoré dotvárali rôznym materiálom. Potrebná bola fantázia, zručnosť a jesenné plody. V exteriéri materskej školy vznikla z krásnych tekvíc výstava, ktorá bola potešením pre oči a dotvárala jesennú atmosféru v materskej škole.

V popoludňajších hodinách deti triedy Žabiek s pani učiteľkami vyčarili v Dome služieb našim starkým úsmev na tvári krásnym programom v rámci mesiaca Úcty k starším. V piatok sme vyhotovili z jesenných plodov strašiakov v záhrade. Pre nepriaznivé počasie sme Šarkaniádu realizovali o týždeň neskôr.

A čo si zaželať do budúcna? Nech sa aj o rok urodí veľa tekvíc, a hlavne zaujímavých a veselých nápadov. Veľké poďakovanie patrí všetkým rodičom za jesenné produkty a chutné občerstvenie pre deti.

PaedDr.Lívia Lelkesová, riaditeľka MŠ

ŐSZI ÜNNEP AZ ÓVODÁBAN

Október az idősek iránti tisztelet hónapja, amelynek keretén belül óvodánkban ismét megrendeztük a hagyományos „Őszi ünnepet".

Október harmadik hete az őszi dekorációk jegyében zajlott, amelyeket a különféle őszi zöldségekből és gyümölcsökből készítettünk. Hétfőn „Almanapot" tartottunk, amikor a gyerekek almából készítették alkotásaikat, és játékos formában kóstolgatták a gyümölcsöket és a zöldségeket. A pedagógusok kedden színdarabot adtak elő a gyereknek: „Hogyan főzött zöldséglevest a kutya, a macska és a sündisznó" címmel. A színház után a gyerekek megízlelhették a finom gyümölcssalátát. A szerdai halloweeni mulatság alatt a gyerekek egész napot a rémisztő maszkokban töltötték. A buliban táncolhattak és természetesen elfogyaszthatták a finom frissítőket is. Csütörtökön közös tökfaragásra került sor, a tököket különböző anyagokkal díszítették. A munkához fantáziára, ügyességre és őszi terményekre volt szükség. A kifaragott tökökből az óvoda udvarán kiállítást készítetünk, amely nemcsak gyönyörű volt, de teljessé is tette az őszi hangulatot.

Délután a „Békák" osztály gyermekei az idősek iránti tisztelet hónapja alkalmából a szolgáltatások házában szép műsorukkal varázsoltak mosolyt időseink arcára. Pénteken őszi termésekből készítettünk madárijesztőt kertben. A kedvezőtlen időjárás miatt a tervezettnél egy héttel később valósítottuk meg a sárkányeregetést.

És mit kívánjunk a jövőbe? Hogy a kertekben teremjen jövőre is sok tök és szülessenek különösen érdekes és vidám ötletetek. Nagyon köszönjük minden szülőnek az őszi terményeket és a gyerekeknek hozott sok finom frissítőt.

PaedDr. Lívia Lelkesová, igazgatónő
Foto: Archív MŠ
(ford. –szme-)

ČO VŠETKO SME UŽ STIHLI V NOVOM ŠKOLSKOM ROKU?

Nový školský rok 2023/24 sa na Základnej škole Mikuláša Lieskovského vo Veľkých Úľanoch začal veselo i zodpovedne.

Pani učiteľky a pani vychovávateľky na 1. stupni si spoločne s deťmi zostavili i nakreslili pravidlá slušného a bezpečného správania sa v škole. Začiatkom školského roku si naplánovali a stihli uskutočniť už množstvo rôznych aktivít.

Žiaci si na vyučovaní pripomenuli Európsky deň jazykov (26.9.) - na hodinách anglického jazyka, Svetový deň mlieka v školách (28.9.) - aj s pani kuchárkami, Európsky týždeň športu (23.-30.9.) - športovým popoludním s heslom „V zdravom tele zdravý šikovníček ŠKD“, Medzinárodný deň seniorov (1.10) – prípravou darčekov pre starkých, Svetový deň potravy (16.10.), Deň jablka (21.10.) – ochutnávkou ovocia, zeleniny, prezentáciou potravinovej pyramídy zdravej výživy, Svetový deň úsmevu (6.10.) – výrobou smajlíkov pre kamarátov, Medzinárodný deň školských knižníc (24.10.) - čitateľským dopoludním v školskej knižnici, Deň počítačovej bezpečnosti (30.10.) - informáciami o ochrane svojich údajov na internete, Svetový deň sporenia (31.10.) - aktivitami podporujúcimi finančnú gramotnosť.

Prácou polície, zodpovedným správaním sa v cestnej premávke i preventívnymi aktivitami pred násilím a šikanovaním previedla žiakov policajtka z oddelenia prevencie kriminality OR PZ SR v Galante v mesiacoch september – november.

Žiaci sa aktívne zapojili aj do ďalších aktivít a súťaží – testovanie telesnej zdatnosti na telesnej výchove, iBobor - informatická súťaž, Vianočná pohľadnica 2023, Veda u nás doma - výtvarné súťaže.

Veľkú radosť prinieslo žiakom aj tekvičkové tvorenie, Halloween párty – poznávanie vplyvu iných kultúr na Slovensku, plavecký výcvik, exkurzie a návštevy divadelných predstavení i sférické kino v škole.

A tú, absolútne najväčšiu radosť zažili naši prváčikovia na slávnostnej imatrikulácii dňa 6. októbra, kedy mali svoj veľký deň. Pani učiteľky a pani vychovávateľky na 1. stupni v spolupráci so staršími žiakmi pripravili pre prváčikov rozprávkové popoludnie s rôznymi súťažnými disciplínami – jesenné hádanky, pomenovanie hudobných nástrojov podľa zvuku, zapamätanie si predmetov v správnom poradí, skladanie puzzle a nesmeli chýbať ani hudobno-pohybové aktivity – deti si zaspievali a zatancovali známu pieseň „Hlava, ramená, kolená, palce“. Po zvládnutí všetkých disciplín dostali všetci prváčikovia pečiatku a nasledoval „sľub prvákov“. Po prečítaní sľubu pasoval každého prváčika čarovnou paličkou a zaklínadlom Harry Poter a malý darček dostali aj od Hermiony. Týmto boli naši najmladší žiaci pasovaní za skutočných čestných prvákov našej školy. Ich usmievavé tváričky žiarili šťastím a z milej akcie odchádzali s peknými zážitkami.

Našim malým prváčikom, i ostatným žiakom, prajeme veľa chuti do učenia, spokojnosti, úsmevov a úspechov v škole!

Kolektív pedagógov ZŠ ML, Veľké Úľany
Spracovala: Mgr. Andrea Červeňanská, zástupkyňa riaditeľky školy pre 1. Stupeň
Foto: Archív ZŠ M.L.

MIT SIKERÜLT MEGVALÓSÍTANUNK AZ ÚJ ISKOLAI ÉVBEN?

A 2023/24-es iskolaév a Mikuláš Lieskovský Alapiskolában felelősségteljesen és vidáman kezdődött.

Az alsó tagozatos pedagógusok és nevelők a gyerekekkel közösen állították össze és rajzolták le az iskolában való tisztességes és biztonságos magatartás szabályait. A tanév elején számos különböző tevékenységet terveztek és sikerült megvalósítaniuk.

A tanórákon a tanulók megemlékeztek a nyelvek európai napjáról (9.26.) – az angol nyelvórákon, a tej világnapjáról az iskolákban (9.28.) - a szakácsnőkkel közösen, az európai sporthétről (9.23.-9.30.) - sportdélutánnal, melynek mottója „Egészséges testben, egészséges kisügyesek”, az idősek nemzetközi napjáról (10.1.) – ajándékot készítettek az idősek számára, élelmezés világnapjáról (10.16.), az almanapról (10.21.) – zöldség és gyümölcs kóstolóval, az egészséges táplálkozás piramisának bemutatásával, a mosoly világnapjáról (10.6.) - mosolygós arcok készítésével a barátaik számára, az iskolai könyvtárak nemzetközi napjáról (10.24.) - felolvasó délelőttel az iskolai könyvtárban, számítógépes biztonsági napról (10.30.) - az interneten lévő adatok védelméről szóló információkkal, a takarékossági világnapról (10.31.) - a pénzügyi műveltséget támogató tevékenységekkel.

A rendőrség munkájára, a közúti közlekedésben való felelősségteljes magatartásra, valamint az erőszak és a zaklatás elleni megelőzésre a Galántai Járási Rendőrparancsnokság bűnmegelőzési osztályának rendőrnője szeptembertől novemberig tartó foglalkozásokon hívta fel a diákok figyelmét.

A tanulók aktívan részt vettek egyéb foglalkozásokon és versenyeken – a fizikai erőnlét tesztelésén a tornaórákon, „iBobor (iHód)” - informatikai verseny, a „Karácsonyi üdvözlőlap 2023”, és a „Tudomány otthon” - művészeti versenyeken.

Nagy örömet szerzett a tanulóknak a tökfaragás, a Halloween party – a más kultúrák megismerése, az úszótanfolyam, a kirándulások és a színházi előadások látogatása, valamint a gömb-mozi is.

A legnagyobb örömet pedig a kis elsősök élték át, akiket az október 6-án ünnepélyesen felavattunk. Ez volt az ő nagy napjuk. Az alsó tagozatos pedagógusok és nevelők a nagyobb tanulókkal együttműködve mesedélutánt készítettek számukra, amit különféle versenyekkel tarkítottak - őszi rejtvények, hangszerek hangjának felismerése, a tárgyak helyes sorrendbe állítása, kirakós játék, de nem maradtak el a zenés-mozgásos foglalkozások sem – a gyerekek vidáman énekelték és táncolták a jól ismert „Fej, váll, térd, hüvelykujj” című dalocskát. A feladatok megoldása után minden kis elsős pecsétet kapott, majd az „elsősök fogadalomtétele” következett. A fogadalom felolvasása után Harry Potter varázspálcájával minden kis elsőst felavatott, akik Hermionétől egy kis ajándékot is kaptak. Ezzel legfiatalabb tanulóinkat iskolánk igazi tiszteletbeli tagjaivá fogadtunk. Mosolygós arcuk ragyogott a boldogságtól, és szép élményekkel távoztak a kedves rendezvényről.

Kis elsőseiknek és a valamennyi diákunknak tanulási kedvet, elégedettséget, mosolyt és iskolai sikereket kívánunk!

A M. Lieskovsky Alapiskola pedagógus kollektívája
Feldolgozta: Mgr. Andrea Červeňanská, alsó tagozatos igazgatóhelyettes
(ford. –szme-)

KULTÚRNA PREHLIADKA ZDRAVOTNE POSTIHNUTÝCH OBČANOV

..aj ľudia s postihnutím môžu byť talentovanými interpretmi, ktorí si zaslúžia ešte väčšie uznanie ako naši zdraví spoluobčania. Učenie sa pre nich vyžaduje oveľa viac času, pozornosti a trpezlivosti....

Pri príležitosti Svetového dňa ľudí so zdravotným postihnutím sa konalo v Galante už piatykrát podujatie pod názvom „Kto čo vie?“, do ktorého sa mohli prihlásiť účastníci z celej republiky. Súťaž vysnívala Erika Slezáková, predsedníčka Občianskeho združenia Konrádko. Jej autistický syn Konrád pravidelne vystupoval na „Festivale poézie“, ktorý organizoval Zväz mentálne postihnutých v Galante. Vtedy prišla s nápadom, aby tamojší účinkujúci mali možnosť vystupovať aj inde, resp. nielen s poéziou a prózou, ale aby mohli predstaviť svoje nadanie v akejkoľvek kategórii a ukázať, v čom dokážu vyniknúť.

Prihlásiť sa bolo možné vo viacerých kategóriách, čo nadšení účastníci aj využili. Našli sa takí, ktorí zaujali publikum svojimi obľúbenými pesničkami, prípadne zahrali svoje pesničky na hudobných nástrojoch, no mnohí sa postavili pred mikrofón s recitáciami a prózami.

Prvýkrát sa táto prehliadka uskutočnila v roku 2019 v Dome Matice slovenskej a do odbornej poroty bola pozvaná umelkyňa Gizka Oňová. V roku 2020 pre epidémiu prebehla online súťaž, na ktorej však porota nemohla chýbať. Jednotlivé vystúpenia hodnotila operetná primadona Krisztina Szeredy.

V roku 2021 ponúklo pomoc pri organizovaní tejto súťaže Mestské kultúrne stredisko v Galante, a tak sa podujatie mohlo konať bezplatne vo veľkej sále budovy. Aj v tomto roku hodnotila vystúpenie súťažiach umelkyňa Krisztina Szeredy. Odvtedy dáva priestor podujatiu „Kto čo vie?“ MsKS v Galante.

Každý rok hodnotia súťažné vystúpenia iní porotcovia, a tak v roku 2022 do kresla predsedníčky poroty zasadla Katalin Kollár, speváčka, riaditeľka Základnej umeleckej školy v Dunajskej Strede, a následne v roku 2023 opäť Krisztina Szeredy. Prácu umelkýň každoročne podporujú pozvané členky poroty, tentokrát riaditeľka Centra voľného času v Galante Katarína Kovácsová, ktorá je bývalou učiteľkou našej obce, Zoltán Nagy, okresný predseda Zväzu zdravotne postihnutých v Galante, a v neposlednom rade Edit Bauer, spoluorganizátorka podujatia, predsedníčka Neziskovej organizácie Carissimi, a tiež bývalá poslankyňa parlamentu SR i Európskeho parlamentu, ktorá navyše vždy nezištne pomáha zdravotne postihnutým ľuďom.

Od jeho vzniku sa na tomto podujatí zúčastňujú aj členovia Miestnej organizácie zdravotne postihnutých z Veľkých Úľan, kde Adrika Válentová zakaždým recituje. Tento rok sa do súťaže zapojila aj naša nová členka Sylvia Losonszká, ktorá svojou vlastnou básňou „Nie si sama“ upozornila našich spoluobčanov na to, že ľudia s postihnutím potrebujú pomoc, pretože žiaľ, sami nie vždy dokážu svoje každodenné úlohy vykonať. Dôležitosť tejto pomoci veľmi dobre vystihujú posledné myšlienky básne: „Človeče, pomôž mi! Maj ma rád! Neodchádzaj...“

Edita Vinczeová,
predsedníčka ZO Zdravotne postihnutých
a členka Sylvia Losonszká
(Preklad: –szme-)
Foto: Archív ZO ZŤP

A FOGYATÉKOKKAL ÉLŐ EMBERTÁRSAINK KULTURÁLIS SEREGSZEMLÉJE

....a fogyatékkal élők is lehetnek tehetséges előadók, akik még több elismerést érdemelnek meg, mint egészséges embertársaink. Hisz számukra a tanulás sokkal több időt, odafigyelést és türelmet igényel....

Ötödik alkalommal rendezték meg Galántán a fogyatékokkal élők világnapja alkalmából a „Ki mit tud?” eseményt, amelybe az ország minden tájáról be lehetett nevezni. A verseny megálmodója Slezák Erika, a Konrádko Polgári Társulás elnöke. Erika autista fia – Konrád, a Mentálisan Sérültek Egyesülete Galántai Szervezete által rendezett „Versfesztiválon” való rendszeres szereplése adta az ötletet, hogy az ott szereplők máshol is kapjanak lehetőséget szerepelni, ill. ne csak verssel, prózával, hanem bármilyen kategóriában megmutathassák tehetségüket, hogy bemutathassák, miben tudnak remekelni.

Több kategóriában lehetett jelentkezni, melyet a lelkes résztvevők ki is használtak. Volt, aki kedvenc dalával nyűgözte le a megjelent közönséget, vagy hangszeren játszotta el kis dalocskáját, de többen versmondással, prózával álltak a mikrofon elé.

A seregszemle első alkalommal 2019-ben került megrendezésre a Matica slovenská épületében, ahova vendégművészként Gizka Oňovát hívták meg, hogy értékelje az egyes produkciókat.

2020-ban, a járvány miatt online versenyre került sor, de ott sem hiányozhatott a zsűri és Szeredy Krisztina operettprimadonnát kérték föl, hogy mondjon véleményt az elhangzott produkciókról.

2021-ben már ehhez a versenyhez a Galántai Városi Művelődési Központ is fölajánlotta segítségét, így a rendezvény az épület nagytermében bérmentesen kerülhetett megrendezésre. Ez évben is Szeredy Krisztina művésznő értékelte a megjelent versenyzők teljesítményét. Azóta minden évben itt rendezik meg a fogyatékkal élők világnapja alkalmából a „Ki mit tud?” rendezvényt.

Évente más-más zsűritagok értékelik az előadott produkciókat, így 2022-ben Kollár Katalin énekművész, a Dunaszerdahelyi Művészeti Alapiskola igazgatója, majd 2023-ban újra Szeredy Krisztina ült a zsűri elnök székében. A művésznők munkáját minden évben segítik a meghívott zsűritagok, ezúttal Kovács Katalin a Galántai Szabadidőközpont vezetője, aki falunk egykori pedagógusa, Nagy Zoltán a Galántai Egészségkárosultak Szervezetének járási elnöke voltak és nem utolsósorban Bauer Edit, aki a rendezvény társszervezője, a Carissimi nonprofit alap elnöke, valamint egykori parlamenti és európai parlamenti képviselő, aki évek óta a sérült emberek megsegítésével foglalkozik.

A kezdetek óta a Nagyfödémesi Egészségkárosultak Helyi Szervezetének tagjai is részt vesznek eme eseményen, ahol Válent Adrika minden alkalommal versmondással szerepel. Ebben az évben a versenybe új tagunk, Losonszky Sylvia is bekapcsolódott, aki saját, „Nem vagy egyedül” című versével, arra hívta fel embertársaink figyelmét, hogy a fogyatékkal élő embereknek szükségük van segítségre, mert sajnos egyedül sokszor nem tudják elvégezni a napi teendőiket. A vers utolsó gondolatai is a segítségnyújtás fontosságára utalnak: „Ember, segíts! Szeress! S ne állj tovább...”

Vincze Edit,
az Egészségkárosultak Helyi Szervezetének elnöke
és Losonszky Sylvia, tag

Losonszky Sylvia

Nem vagy egyedül

Nézz körül, nem vagy egyedül.
Bajtársaid, itt élnek velünk.

Nekik sem könnyű e világban élni.
A napnak minden percében,
minduntalan, segítséget kérni.

Nyújtani kezünket - kérlek, segíts!
Szükségem van rád, gyere.
Most egyedül, sajnos nem megy.

Néha, nehezek a percek, órák.
S a Nap is más fényben köszönt le ránk.
De, mennünk kell tovább, úszni az árral,

Hisz a mi életünknek is van értelme.
Élni akarunk. Csak ennyi.
Semmi mást.

Vannak terveink, vágyaink.
Mint minden egészséges embernek.
Egy kis segítséggel, mi is elérjük.
Csak akarat és erő kell.

Szeretünk dalolni, táncolni,
Gondolatainkat papírra vetni.
Elábrándozni a zene hallatán
és képzeletben kalandokat
kergetni egy film láttán.

Vannak, akik kinevetnek,
vagy tán megvetnek...
De ők sem tudják még,
Mi lesz életük útján a végső cél.

Számunkra, így teljes az élet.
Így vagyunk boldogok, így vagyunk szépek.
Nekünk a létünk, mindig szép és még szebb.

Örülünk a mának, a virágzó rétnek.
A daloló madárnak, a csillogó fénynek.

Soha nem tudjuk, mit ad majd a jövő.
De élünk a mának, mert az ad nekünk erőt.

Gyönyörű a világ, még szebb, ha így érzed.
S ha kell, ne féljünk kérni, segítséget.
Mondani bátran: kérlek, segíts!
Szükségem van rád. Ember, segíts!
Szeress! És ne állj tovább...

„KOLEMBAČKA“ AKO SILA PODPORUJÚCA NÁRODNÉ VEDOMIE

Už pradávno tu bolo niečo, čo ľuďom pomáhalo aj v tých najťažších chvíľach, čo každý nosí v rukách a hlavne v duši. Bola to hudba a spev. Piesne aj dnes poskytujú podporu rovnakým spôsobom ako v minulosti, v radosti a žiali, v šťastí a úzkosti, v smútku a uvoľnení. Liek pre dušu, životodarná sila pre komunity.

Vďaka programu „CSEPEREDŐ na Hornej Zemi“ slúžia tomuto účelu už ôsmy rok aj vo Veľkých Úľanoch bezplatné podujatia kolembačky pre rodiny s malými deťmi. Kolembačka, ktorá vznikla v Maďarsku, je dnes celosvetovou hudobnou vzdelávacou metódou, ktorá bola v roku 2021 okrem iného ocenená cenou „Za zachovanie maďarského dedičstva“. Na stretnutiach s rodinami s malými deťmi učíme hry na lone, riekanky a maďarské ľudové piesne. Rodia sa spevácke spoločenstvá, ktoré čerpajúc z materinského jazyka môžu posilniť rodinné vzťahy, upevniť národnú spolupatričnosť, a podporiť ich rozhodnutie pri výbere maďarskej škôlky a následne maďarskej školy.

Treba si uvedomiť, že cieľom týchto stretnutí nie je učiť alebo rozvíjať deti. Chceme, aby rodičia prežívali radosť zo spoločného spevu, a aby sa deti stretli so vzácnym hudobným zážitkom, prostredníctvom ktorého v nich už od útleho veku pestujeme zárodok maďarských tradícií. Ako som to už povedala pred pár rokmi, keď sme začínali, verím že na každého z nás niekde čaká nejaká pieseň, ktorá opantá a otvorí naše srdcia, len ju treba nájsť. Pre každý národ je dôležité zachovať si svoju identitu. Chcela by som ukázať všetkým, ktorí prídu na tieto stretnutia kolembačky, že maďarská ľudová pieseň je skutočná hodnota, dôležité dedičstvo, ktoré je naše. Buďme na to hrdí! V nej môžeme nájsť spoločenstvo a silu, ktorá podporí národné vedomie!

Srdečne pozývam všetky rodiny s malými deťmi, aby sme si každý utorok o 10:30 spoločne zaspievali a zahrali v kultúrnom dome!

PaedDr. Monika Serczelová,
učiteľka MŠ, vedúca kolembačky
(preklad:
Mgr. Gabriela Vajdová)

A „RINGATÓ“, MINT NEMZETMEGTARTÓ ERŐ

Réges régen volt valami, ami segítette az embereket a legnehezebb időkben is, olyan valami, ami mindenki kezében vagy inkább lelkében ott volt. Ez volt a zene és az élő énekszó. A dalok ma ugyanúgy támaszt nyújtanak, mint hajdanán, örömben és bánatban, boldogságban és szorongásban, gyászban és feloldódásban. Gyógyír a léleknek, éltető erő a közösségeknek.

Ezt a célt szolgálják a felvidéki CSEPEREDŐ programnak köszönhetően ingyenes Ringató foglalkozások kisgyermekes családoknak immár nyolcadik éve Nagyfödémesen is. A Magyarországról induló Ringató mára már világszerte elterjedt zenei nevelési módszer, amelyet többek között 2021-ben Magyar Örökség díjjal tüntettek ki. A foglalkozáson ölbeli játékokat, mondókákat, magyar népdalokat tanulunk a kisgyermekes családokkal. Éneklő közösségek születnek, amelyek az anyanyelvre épülve megalapozhatják a családok kapcsolatát, erősíthetik a nemzethez tartozást, megerősítheti bennük a magyar óvoda, és azután a magyar iskola választását.

Fontos tudni, hogy ezeken a foglalkozásokon nem a gyerekek tanítása vagy fejlesztése a cél. Azt szeretnénk, hogy a szülők megtapasztalják a közösségben való éneklés örömét, a gyerekek pedig értékes zenei élménnyel találkozzanak, mely által már a korai időszakban elültethetjük bennük a magyar hagyományok magját. Ahogy néhány éve, a kezdetekkor is elmondtam, hiszem, hogy mindenkihez tartozik egy dal, amely elvezet a szívéhez és megnyissa azt, csak meg kell találni. Minden nemzetnek fontos az identitása megőrzése. Én szeretném megmutatni mindenkinek, aki eljön a foglalkozásokra, hogy a magyar népdal valódi érték, fontos örökségünk, a miénk. Legyünk büszkék rá! Benne megtalálhatjuk a közösséget, nemzetünket összetartó erőt!

Sok szeretettel várok minden kisgyermekes családot keddenként, 10:30-kor a kultúrházban énekelni, játszani!

PaedDr.Serczel Mónika, óvónő,
a Ringató foglalkozások vezetője
Foto: archív kolembačky

VEĽKOÚĽANCI NA NAJSTARŠOM EURÓPSKOM MARATÓNE

Z Veľkých Úľan do Košíc je to po ceste približne 380 km. Autom približne 5, bicyklom približne 18 hodín jazdy. Presne túto vzdialenosť odbehlo spolu 9 bežcov z Veľkých Úľan na jubilejnom 100. Medzinárodnom maratóne mieru v Košiciach 1. októbra 2023, keďže každý z deviatich účastníkov odbehol „svojich" 42,195 kilometra.

Maratón je beh, ktorého pôvod siaha podľa legendy do starovekého Grécka. Po bitke Grékov s Peržanmi o mesto Marathon v roku 490 pred naším letopočtom, grécky posol Pheidippides bežal s dôležitou správou do Atén bez zastavenia. Jeho úlohou bolo oznámiť víťazstvo Grékov nad Peržanmi. Počas behu odhodil zbrane aj šaty, aby ušetril energiu. Podľa legendy po oznámení posolstva padol a vydýchol naposledy.

Najstarší maratón v Európe sa volá Medzinárodný maratón mieru a beží sa v Košiciach už od roku 1924. Táto tradícia vzbudzuje rešpekt. Na jubilejnom, 100. maratóne sa do všetkých súťaží zapojilo vyše 17 000 športovcov. Bolo by ich bývalo aj viac, no organizátori stanovili maximálny limit, a už niekoľko mesiacov pred štartom hlásili plný stav registrovaných.

Vytrvalostné športy preveria fyzické aj duševné schopnosti každého, kto sa dá na takýto druh pohybu. Boj samého so sebou počas niekoľkých hodín monotónneho behu je dokonalou skúškou pevnej vôle a dosiahnutie cieľa prináša mentálnu pohodu aj v dobe, keď zažívame stresové obdobie. Víťazstvom nad sebou sa buduje výdrž, a odolnosť voči rezignácii.

Odbehnúť takúto vzdialenosť vyžaduje veľmi dôslednú prí-

Bežci z Veľkých Úľan – A nagyfödémesi futók:
Horný rad zľava – Felső sor balról: Tomáš Križan, Miriam Križanová, Adrián Forró, Andrej Ďurkovič, Peter Lipovský, Jozef Halász
Spodný rad zľava – Alsó sor balról: Peter Németh, Zuzana Némethová, Kristián Lipták

pravu. My, bežci z Veľkých Úľan sme preto vďační za každý nový kilometer chodníkov i cyklotrás, kde môžeme bezpečne športovať a inšpirovať ostatných, a taktiež odovzdávať ďalej svoje skúsenosti začínajúcim športovcom.

O rok budeme reprezentovať našu obec v Košiciach opäť, už na 101. ročníku, a dúfam, že nás bude ešte viac.

Kristián Lipták

NAGYFÖDÉMESIEK EURÓPA LEGRÉGEBBI MARATONJÁN

Nagyfödémes és Kassa között körülbelül 380 km hosszú az út. Autóval kb. 5 óra, kerékpárral mintegy 18 óra. Pontosan ezt a távot futotta le 9 nagyfödémesi futó a 100. alkalommal megrendezett Nemzetközi Békemaratonon Kassán 2023. október 1-jén, hiszen a kilenc résztvevő mindegyike lefutotta „a maga" 42,195 kilométerét.

A maraton egy olyan futóverseny, amelynek eredete a legenda szerint az ókori Görögországba nyúlik vissza. A görögöknek a perzsákkal Marathon városáért vívott csatájában, i. e. 490-ben a görög hírnök, Pheidippidész megállás nélkül futott Athénba. Küldetése az volt, hogy bejelentse a görögök győzelmét a perzsák felett. Futás közben eldobta fegyvereit és ruháit, hogy energiát takarítson meg. A legenda szerint, miután átadta az üzenetet, összeesett és kilehelte a lelkét.

Európa legrégebbi maratonja a Nemzetközi Békemaraton, amelyet 1924 óta rendeznek meg Kassán. Ez a hagyomány tiszteletet parancsoló, hiszen a 100. jubileumi maratonon több mint 17 000 sportoló kapcsolódott be az egyes versenyszámokba. Lehetett volna több is, de a szervezők megszabták a résztvevők maximális számát, és már hónapokkal a rajt előtt jelentették a teljes nevezői létszámot.

Az állóképességi sportok próbára teszik mindazok fizikai és mentális képességeit, akik vállalkoznak az ilyen jellegű megmérettetésre. Az önmagunkkal való küzdelem a néhány órás monoton futáson keresztül az akaraterő végső próbája, a célba érkezés pedig jó lelki közérzetet ad még akkor is, ha éppen egy stresszes időszakot élünk át. Az önmagunk felett aratott győzelem növeli az állóképességet, és a lemondással szembeni ellenállást.

Egy ilyen táv lefutása nagyon szigorú felkészülést igényel. Mi, nagyfödémesi futók hálásak vagyunk minden egyes új kilométer járdáért és kerékpárútért, ahol biztonságosan sportolhatunk és inspirálhatunk másokat is, átadva tapasztalatainkat a kezdő sportolóknak.

Jövőre ismét képviselni fogjuk településünket Kassán, az immár a 101. évfolyamon, és bízom benne, hogy még többen leszünk.

Kristián Lipták
Foto: archív autora

NEZASLÚŽENE ZABUDNUTÉ VÝROČIE

Futbal je ako život. Každý deň, každý týždeň nás obohacuje o neopakovateľné zážitky, prináša nám potešenie, radosť, smútok i sklamanie. Futbalový fenomén, najkrajšia hra hier má mimoriadnu magickú silu. Hrá sa po celom svete a do futbalovej lopty kopú šesťroční chlapci i sedemdesiatroční „starí páni“. Má obdivovateľov vo všetkých spoločenských sférach, bez rozdielu vzdelania, spoločenského postavenia, náboženského vyznania či politickej orientácie. Je to spoločenská záležitosť, ľudia prichádzajú na futbal, lebo ho majú radi a je súčasťou ich života.

Aj v našej obci má futbal svoju tradíciu. Len škoda, že sa nezachovala tá kronika, ktorú podľa našich vedomostí viedol prvý tajomník futbalového klubu vo Veľkých Úľanoch (vtedy Veľký Fedýmeš) Jozef Krizsán. Vieme však celkom presne dátum založenia „Športového klubu vo Veľkom Fedýmeši“.

Ustanovujúca schôdza sa konala dňa 5. júna 1933. Na tejto schôdzi boli zvolení aj funkcionári športového klubu. Prvým prezidentom sa stal obecný notár Peter Marschall, za podpredsedu bol zvolený učiteľ Gejza Szabó, za tajomníka Jozef Krizsán, za zapisovateľa Karol Szabó, ml., za hospodára Michal Duliczký, st. Prácu s mládežou mal na starosti učiteľ rímskokatolíckej školy Ladislav Tamóczi. Ďalšími členmi výboru sa stali: Alojz Méhes, Alojz Katona, Vincent Halász, Ján Radványi, Imrich Varga, Ján Kulčický, František Kása a Jozef Sajkovič. Súčasne so založením športového klubu zriadili v obci aj futbalové ihrisko, ktoré bolo na mieste terajšieho námestia obce. Značka športového klubu bola: N.S.C., čo v maďarčine znamenalo Nagyfödémesi Sport Club. Prvý futbalový zápas, ktorý podľa pamätníkov kronika zachytila sa konal 19. júna 1933 medzi mužstvami Veľké Úľany a Reca, ktorý sa skončil remízou 2:2. V ďalšom polroku sa uskutočnilo 23 zápasov.

1940

1933

V tomto roku sme nejako na toto nevšedné jubileum, 90. výročie športového klubu vo Veľkých Úľanoch zabudli. Posledná naozajstná oslava výročia sa uskutočnila v roku 1973, pri príležitosti 40. výročia založenia športového klubu, keď bol prezidentom klubu František Gašparek.

Na veľkolepú oslavu pri príležitosti 40. výročia vzniku mali dôvod aj preto, lebo práve v tom roku dosiahlo mužstvo dospelých najväčší úspech, a to účasť vo finále Západoslovenského kraja v súťaži Slovenského pohára.

V ďalších 50. rokoch prešiel športový život vo Veľkých Úľanoch rôznymi premenami, ale o tom by sme chceli napísať v ďalších číslach nášho obecného časopisu. Chceme osloviť bývalých hráčov, trénerov, športových funkcionárov, aby sa s nami podelili o svoje spomienky a zážitky, ktoré prežili vo svojich aktívnych rokoch.

Aj keď sme na toto nevšedné jubileum zabudli, chceli by sme touto cestou zagratulovať k 90. výročiu založenia športového klubu vo Veľkých Úľanoch, a s úprimným prianím dobrého zdravia sa poďakovať bývalým športovcom a funkcionárom za ich aktívnu činnosť. Súčasným hráčom, trénerom, funkcionárom želáme veľa zdravia, športového elánu a aspoň také dobré výsledky, ako to bolo pred 50. rokmi.

Alžbeta Szárazová,
kronikárka obce
Foto: Archív MKS
od bývalých športovcov
(scen Ľ. Hanzel)

1957

MÉLTATLANUL ELFELEJTETT ÉVFORDULÓ

A futball olyan, mint az élet. Minden nap, minden hét egyedi élményekkel gazdagít bennünket, örömet, boldogságot, szomorúságot és csalódást okoz. A futball egyfajta jelenség, a „sportok sportjának" rendkívüli varázsereje van. Az egész világon játsszák, hatéves fiúk és hetvenéves „öregfiúk" is rúgják a labdát. Minden társadalmi szférában vannak tisztelői, végzettségtől, társadalmi státusztól, vallástól vagy politikai hovatartozástól függetlenül. Ez szinte össztársadalmi kérdés, az emberek azért mennek el a focimérkőzésekre, mert szeretik, és életük részének tartják.

A futballnak községünkben is megvan a maga hagyománya. Nagy kár azonban, hogy nem maradt fenn az a krónika, amelyet tudomásunk szerint egykor a Nagyfödémesi Sport Club első titkára, Krizsán József vezetett. Azonban egészen pontosan ismerjük a „Nagyfödémesi Sport Club" megalakulásának dátumát.

Az alapító gyűlést 1933. június 5-én tartották, amelyen megválasztották a sportegyesület tisztségviselőit is. Első elnök Marschall Péter községi jegyző lett. Alelnöknek Szabó Géza tanítót, titkárnak Krizsán Józsefet, jegyzőnek ifj. Szabó Károlyt, pénztárosnak, id. Duliczký Mihályt választották. Az ifjúsággal való foglalkozást Tamóczi László egyházi iskolai tanítóra bízták. További vezetőségi tagok Méhes Alajos, Katona Alajos, Halász Vince, Radványi János, Varga Imre, Ján Kulčický, Kása Ferenc és Sajkovič József lettek. A sportkör létrehozásával egy időben focipályát is létesítettek a községben, amely a jelenlegi községi főtér helyén volt. A sportklub márkaneve: N.S.C. volt, ami magyarul Nagyfödémesi Sport Clubot jelentett. A szájhagyomány szerint a krónika által feljegyzett első focimecscsre 1933. június 19-én került sor Nagyfödémes és Réte csapata között, amely 2:2-es döntetlennel zárult. A következő fél évben 23 mérkőzésre került sor.

Az idén valahogy megfeledkeztünk erről a jelentős jubileumról, a nagyfödémesi sportklub fennállásának 90. évfordulójáról. Az utolsó igazi jubileumi ünnepségre 1973-ban került sor, a sportklub alapításának 40. évfordulója alkalmából, amikor Gašparek Ferenc volt a klub elnöke.

A megalakulás 40. évfordulója alkalmából szervezett nagyvonalú ünneplésre több okuk is volt, ugyanis a felnőtt csapat abban az évben – 1973-ban érte el legnagyobb sikerét, nevezetesen a Szlovák Kupa versenyen a Nyugat-Szlovákiai kerületi döntőjében való részvételt.

A következő 50 évben községünk sportélete különböző változásokon ment keresztül, de erről községi újságunk következő számaiban kívánunk bővebben is írni. Szeretnénk megszólítani az egykori játékosokat, edzőket, sportvezetőket, hogy osszák meg velünk emlékeiket, élményeiket, melyeket aktív éveik során éltek át.

Annak ellenére, hogy ezt a nem mindennapi jubileumot az idén elfelejtettük, ezúton szeretnénk gratulálni a Nagyfödémes sportegyesület megalakulásának 90. évfordulójához, és jó egészséget kívánva megköszönni az egykori sportolók és funkcionáriusok aktív tevékenységét. A jelenlegi játékosoknak, edzőknek, tisztségviselőknek jó egészséget, sportszellemet és legalább olyan jó eredményeket kívánunk, mint 50 évvel ezelőtt.

Száraz Erzsébet, a község krónikása

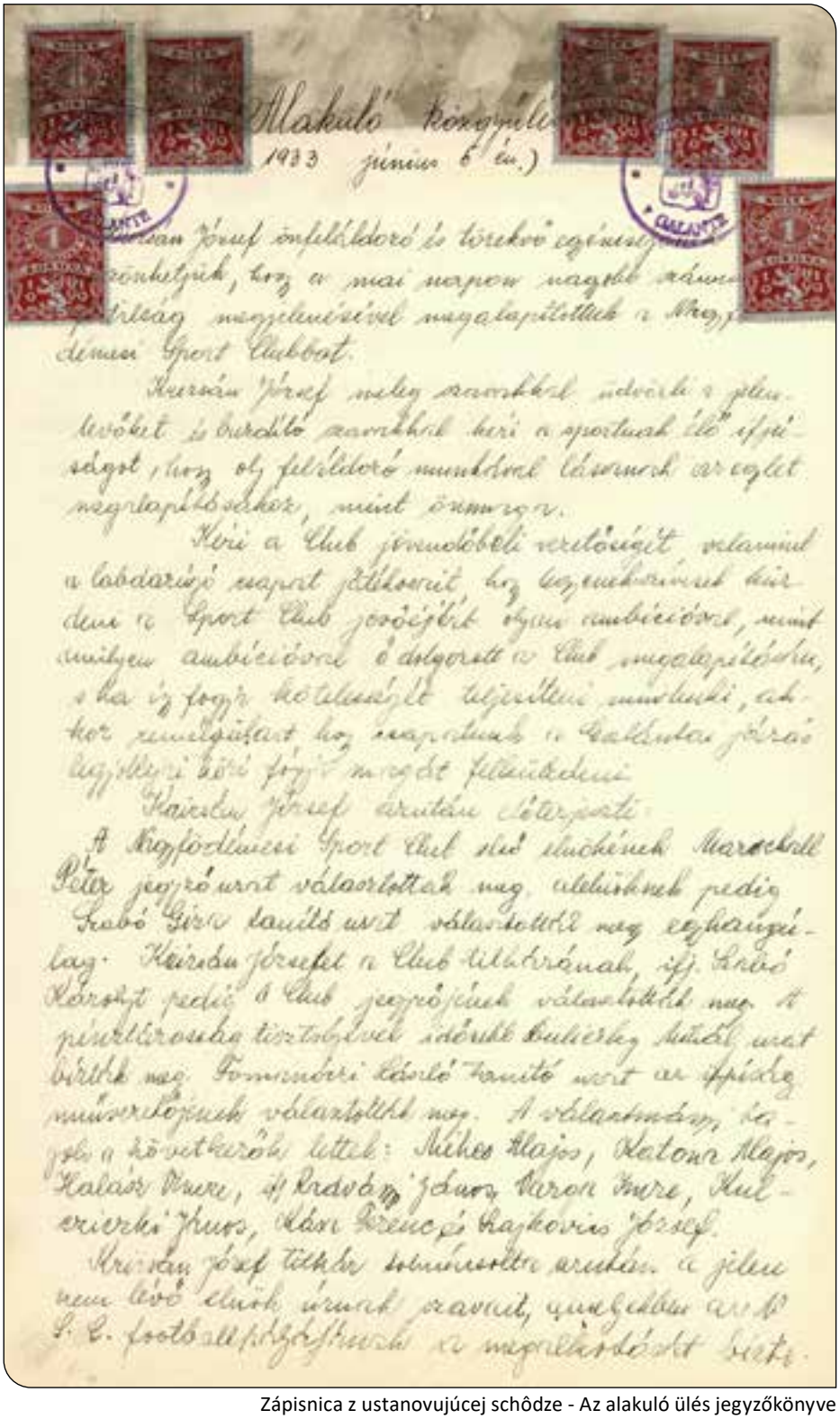

Zápisnica z ustanovujúcej schôdze - Az alakuló ülés jegyzőkönyve

Naše novorodeniatka
Újszülötteink

September 2023
Olivia Petrik
Bianka Kovácsová

Október 2023
Samuel Brichta

November 2023
Leonie Némethová

Blahoželáme! – Gratulálunk!

Manželstvo uzavreli vo Veľkých Úľanoch
Nagyfödémesen kötöttek házasságot

September 2023
Zoltán Szalai – Eva Alapiová

Október 2023
Jaroslav Blina – Ing. Eliška Farkašová
Filip Dóka – Ing. Martina Andacká

Blahoželáme! – Gratulálunk!

Rozlúčili sme sa
Elbúcsúztunk

November 2023

František Rabčan	(61)
Štefan Vizváry	(65)
Júlia Telekesová	(86)

Česť ich pamiatke!
Tisztelet emléküknek!

(Údaje z matričného úradu obce) - (A helyi anyakönyvi hivatal adata)

DAROVALI KRV - VÉRT ADTAK

Dňa 22. júna 2023 – 2023. június 22-én

František Ajpek, Janka Benkovská, Štefan Benkovský, Dominik Blanár, Ladislav Buchlík, Alena Gálová, Jaromír Gembický, Nikola Halászová, Robert Heriban, Eva Hodúrová, Katarína Horváthová, Szabolcs Jakubecz, Marcela Karasová, Katarína Kissová, Michal Kolačkovský, Sabina Kusová, Tibor Lamparský, Machová Sandra, Marek Mogrovič, Tibor Németh, Zoltán Németh, Róbert Simondel, Vojtech Slezák, Daniela Sebőková, Marcela Štajgerová, Radoslav Tedáš, Róbert Tornyai, Martina Ováry, Marcela Ötvösová, Peter Valkovič a Martina Vanicherová

Dňa 23. novembra 2023 – 2023. november 23-án

Marianna Bene, Janka Benkovská, Zuzana Csikósová, Mária Bihariová, Jolana Farkas, Alena Gálová, Sofia Gálová, Andrea Guldanová, Katarína Halászová, Michal Kolačkovský, Krisztina Kovács, Zuzana Metznerová, Miriam Németh, Tibor Németh, Zuzana Németh, Tímea Polák, Ľudovít Rózsa, Zuzana Szalay, Róbert Tornyai, Andrea Tornyaiová, Peter Valkovič a Slávka Zavarská

Za ich humánny čin ďakujeme!
Humánus cselekedetüket köszönjük!

STRETNUTIE 50 ROČNÝCH OBČANOV
50 ÉVES POLGÁROK TALÁLKOZÓJA

Starosta obce, Ing. František Gőgh pozdravil občanov a rodákov našej obce, ktorí v tomto roku oslávili 50 rokov života dňa 11. novembra 2023.

Községünk polgármestere Gőgh Ferenc 2023. november 11-én köszöntötte községünk lakosait és szülötteit, akik az idén ünnepelték 50. születésnapjukat.

Foto: Prágai Erzsébet

Poriadková služba obce – 0910 97 97 97 – A község rendfenntartó egysége

Veľkoúľanský obzor – Nagyfödémesi Láthatár
Vydáva – Kiadja: Obec Veľké Úľany – Nagyfödémes Község, Hlavná 578, 925 22 Veľké Úľany, IČO:00306282. Šéfredaktorka - Főszerkesztő: Alžbeta Szárazová. Redakčná rada - Szerkesztőbizottság: Ing. František Gőgh, DBA, PaedDr. Lívia Lelkesová, Zoltán Lencsés, Kristián Lipták, PaedDr. Iveta Manová, Mgr. Zuzana Metzner, MBA, Alžbeta Prágaiová, Kristián Sercel, PaedDr. Monika Snohová, Ing. Pavol Száraz, Mgr. Katarína Sztraková, Mgr. Gabriela Vajdová. Evidenčné číslo MK SR: 3099/09. Číslo ISSN: 1338-9319. Redakcia – Szerkesztőség: Miestne kultúrne stredisko, Veľké Úľany, E-mail: velkoulanskyobzor@centrum.sk, Tel.: 031 7878 197, web: www.ulany.sk.
Vychádza štvrťročne v náklade 2100 ks – Megjelenik negyedévente 2100 példányban. Nepredajné – Ingyenes. Nie všetky uverejnené názory vyjadrujú aj stanoviská redaktorov. A lapban közölt vélemények nem feltétlenül tükrözik a szerkesztők véleményét. Redakcia si vyhradzuje právo redakčne skracovať a upravovať príspevky dopisovateľov. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot a tudósítások rövidítésére és szerkesztésére.

ADVENTNÉ TRHY V OBRAZOCH
ÁDVENTI VÁSÁR KÉPEKBEN

Foto: Bachratý Barbara

VÍTANIE MIKULÁŠA - MIKULÁSVÁRÓ

Foto: Bachratý Barbara